

Załącznik I**INFORMACJA NT. BADANIA****DLA RODZICÓW / OPIEKUNÓW PRAWNYCH DZIECKA**

Szanowni Państwo,

W Instytucie Matki i Dziecka w Warszawie prowadzone są badania dotyczące oceny sposobu żywienia dzieci w wieku 5-36 miesięcy.

Realizacja badania wymaga dwóch wizyt ankietera w odstępie 4-7 dni oraz:

- przeprowadzenia wywiadu dotyczącego ogólnego stanu zdrowia dziecka oraz jego sposobu żywienia
- wykonania pomiarów masy ciała i długości/wysokości ciała dziecka, w Poradni Podstawowej Opieki Zdrowotnej lub zgodnie z przekazaną szczegółową instrukcją
- starannego zapisu diety dziecka przez cztery dni (w tym dwa dni weekendowe / świąteczne) zgodnie z instrukcją
- zgody na kontakt telefoniczny w celu ewentualnego uzupełnienia zapisów jadłospisów

Badania jest anonimowe, a odpowiedzi Państwa wykorzystane zostaną wyłącznie zbiorczo do weryfikacji zaleceń żywieniowych.

Jeśli chcieliby Państwo uzyskać więcej informacji na temat badania, prosimy o kontakt telefoniczny na numer: 502 502 260, od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 -18:00 lub mailowy:

badanie_IMID@tnspolska.pl.

Serdecznie dziękujemy za udział w badaniu.

Nr Respondenta

FORMULARZ ŚWIADOMEJ ZGODY

Zapoznałam / zapoznałem się z treścią **INFORMACJI NT. BADANIA DLA RODZICÓW / OPIEKUNÓW PRAWNYCH DZIECKA** przedstawioną mi przez ankietera.

Wyrażam zgodę na udział w badaniach ankietowych dotyczących kompleksowej oceny sposobu żywienia dzieci w wieku 5-36 miesięcy życia w Polsce.

Zgadzam się na wykorzystanie wyników badań w celach naukowych.

Wyrażam zgodę na kontakt telefoniczny w celu uzupełnienia zapisów jadłospisów dziecka.

Nr tel.

.....

.....

(miejsce, data)

(podpis)

KWESTIONARIUSZ ANKIETOWY

Szanowni Państwo,

W Instytucie Matki i Dziecka w Zakładzie Żywienia prowadzone są badania ankietowe, których celem jest kompleksowa ocena sposobu żywienia dzieci w wieku 5-36 miesięcy. Zachęcamy Państwa do udziału w badaniu i dziękujemy za wypełnienie anonimowego kwestionariusza.

Część A. Dane rodzinno - środowiskowe

A.1. Data wypełnienia ankiety

A.2. Data urodzenia dziecka

A.3. Płeć dziecka

męska

żeńska

A.4. Miejsce zamieszkania

aglomeracje miejskie powyżej 500 tys. mieszkańców

miasto duże powyżej 100 tys. do 500 tys. mieszkańców

miasto średnie od 50 tys. do 100 tys. mieszkańców

miasto małe poniżej 50 tys. mieszkańców

wieś

A.5. Wiek matki (lata)

A.6. Masa ciała matki (w kg) A.7. Wysokość ciała matki (w cm)

A.8. Wiek ojca (lata)

A.9. Masa ojca (w kg) A.10. Wysokość ciała ojca (w cm)

A.11. Wykształcenie rodziców

Matka

podstawowe

zawodowe

średnie

wyższe

Ojciec

podstawowe

zawodowe

średnie

wyższe

A.12. Liczba osób w gospodarstwie domowym, w tym liczba dzieci (do 18 roku życia)

Proszę podać informacje o rodzeństwie dziecka, kodując płeć i wiek

.....

.....

A.13. Kto w rodzinie pracuje zarobkowo (w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu, na umowę o pracę, zlecenie itp.)? Proszę zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi.

- oboje rodzice
 tylko ojciec
 tylko matka
 nikt z rodziców
 inne osoby, kto?

A.14. Proszę określić sytuację materialną swojej rodziny. Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

- bardzo zła
 zła
 przeciętna (ani dobra, ani zła)
 dobra
 bardzo dobra

A.15. Czy dziecko uczęszcza do żłobka/przedszkola?

- TAK NIE

Jeśli NIE, to kto sprawuje opiekę nad dzieckiem w ciągu dnia? Proszę zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi.

- matka
 ojciec
 babcia
 opiekunka
 inne osoby, kto?

A.16. Z jakich źródeł pozyskuje Pani / Pan wiedzę o żywieniu dziecka? Proszę zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi.

- od lekarza/dietetyka/położnej
 z telewizji, radia (programy żywieniowe)
 z tematycznych portali internetowych
 z blogów i forów internetowych
 z czasopism (czasopisma kierowane do rodziców małych dzieci)
 z fachowych poradników i książek o żywieniu dzieci
 z zaleceń żywieniowych / schematu karmienia
 od mamy lub babci/innych członków rodziny
 od znajomych matek/rodziców małych dzieci
 nie interesuję się tymi zagadnieniami

A.17. Czy znane są Pani akcje/programy promujące zdrowe żywienie dzieci?

1000 Pierwszych Dni dla Zdrowia	☐ TAK	☐ NIE
Mamo, Tato, Wolę Wodę	☐ TAK	☐ NIE
Zdrowo Jemy, Zdrowo Rośniemy	☐ TAK	☐ NIE
Akademia Zdrowego Przedszkolaka	☐ TAK	☐ NIE
Zdrowy start w przyszłość	☐ TAK	☐ NIE
Woda na start	☐ TAK	☐ NIE
Czytaj etykiety, żyj zdrowo i świadomie	☐ TAK	☐ NIE
Inne, jakie?		

A.18. Czy jest znane Pani / Panu pojęcie (teoria) Programowania Żywieniowego we wczesnym okresie życia?

- TAK NIE

A.19. Czy w ciągu ostatnich 6 miesięcy słyszała Pani o idei 1000 pierwszych dni w początkowym okresie życia?

- Tak, słyszałam i wiem, co to znaczy
- Tak, słyszałam, ale nie wiem, co to dokładnie oznacza
- Nie, nie słyszałam

A.20. Czy słyszała Pani o poniższej idei 1000 pierwszych dni we wczesnym okresie życia. Przeczytam Pani jej brzmienie.

Czynniki środowiskowe, takie jak styl życia, odżywianie, zanieczyszczenia itp. w 1000 pierwszych dniach, czyli od ciąży do około 3. roku życia mają wpływ na zdrowie dziecka przez całe życie?

- Tak
- Nie

Część B. Stan odżywienia

B.1. Dane antropometryczne dziecka

- a) Urodzeniowa masa ciała (g)
- b) Urodzeniowa długość ciała (cm)

B.2. Jak ocenia Pani / Pan ogólny stan zdrowia swojego dziecka? Proszę wybrać jedną odpowiedź.

- moje dziecko prawie w ogóle nie choruje
- moje dziecko rzadko choruje
- moje dziecko bardzo często choruje na
- inne (jakie?)

B.3. Moje dziecko miewa następujące problemy trawienne (jak często w Pani odczuciu):

Biegunki	☐ często	☐ rzadko	☐ wcale
Zaparcia	☐ często	☐ rzadko	☐ wcale
Ulewania / wymioty	☐ często	☐ rzadko	☐ wcale
Wzdęcia	☐ często	☐ rzadko	☐ wcale

B.4. Jak ocenia Pani poziom aktywności ruchowej swojego dziecka? Proszę wybrać jedną odpowiedź

- porównywalny z rówieśnikami
- mniej aktywny w porównaniu z rówieśnikami
- bardziej aktywny niż rówieśnicy
- inny (jaki?)

Część C.I. Sposób żywienia, zachowania żywieniowe, preferencje żywieniowe dzieci w wieku 5-12 miesięcy

C.I.1. Czy dziecko jest aktualnie karmione piersią?

- TAK, wyłącznie, bez podawania dodatkowych płynów (w tym wody), innych pokarmów
- TAK, dziecko jest karmione piersią i dopajane wodą
- TAK, ale dokarmiane jest mlekiem modyfikowanym, bez podawania innych pokarmów
- TAK, ale wprowadzona została żywność uzupełniająca
- TAK, ale dokarmiane jest mlekiem modyfikowanym i wprowadzono żywność uzupełniającą
- NIE

Jeśli TAK, to proszę podać, ile razy w ciągu doby dziecko jest przystawiane do piersi, w tym ile razy w nocy

Ile przeciętnie trwa pojedyncze karmienie (w minutach)?

Jeśli NIE, to proszę podać, jak długo dziecko było karmione piersią (w miesiącach)

Jak długo dziecko było karmione wyłącznie piersią (w miesiącach)?

C.1.2. Proszę zaznaczyć, które posiłki i jak często dziecko spożywa. Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź w każdym wierszu.

	codziennie	przynajmniej 2-4razy w tygodniu	1 raz w tygodniu	rzadziej niż 1 raz w tygodniu	nigdy lub prawie nigdy
I śniadanie	☐	☐	☐	☐	☐
II śniadanie	☐	☐	☐	☐	☐
Zupa	☐	☐	☐	☐	☐
II danie	☐	☐	☐	☐	☐
Podwieczorek	☐	☐	☐	☐	☐
Kolacja	☐	☐	☐	☐	☐
Posiłek / przekąska przed snem	☐	☐	☐	☐	☐
Posiłek/picie w nocy	☐	☐	☐	☐	☐

C.1.3. Jeśli dziecko otrzymuje posiłek/picie w nocy przynajmniej 1 raz w tygodniu, to jest to najczęściej (proszę wskazać jedną odpowiedź):

- mleko
- woda
- sok
- herbata / herbatka
- inne, jakie?

C.1.4. Czy dziecko je przekąski między posiłkami?

- TAK NIE

Jeśli TAK, to co otrzymuje pomiędzy posiłkami:

	codziennie	przynajmniej 2-4razy w tygodniu	1 raz w tygodniu	rzadziej niż 1 raz w tygodniu	nigdy lub prawie nigdy
Owoce	☐	☐	☐	☐	☐
Warzywa	☐	☐	☐	☐	☐
Suszone owoce / bakalie	☐	☐	☐	☐	☐
Kanapki	☐	☐	☐	☐	☐
Chipsy, frytki	☐	☐	☐	☐	☐
Chrupki, paluszki	☐	☐	☐	☐	☐
Cukierki, lizaki	☐	☐	☐	☐	☐
Czekolada, ciasteczka	☐	☐	☐	☐	☐
Biskopki, herbatniki	☐	☐	☐	☐	☐
Słodkie desery mleczne (serki, jogurty, budynie)	☐	☐	☐	☐	☐
Niesłodkie produkty mleczne (jogurty, serki)	☐	☐	☐	☐	☐
Inne, jakie?	☐	☐	☐	☐	☐

C.I.5. Co dziecko otrzymuje do picia między posiłkami? Proszę zaznaczyć nie więcej niż dwie odpowiedzi.

- woda mineralna/źródlna (niesmakowa)
 przegotowana woda z sokiem/syropem
 sok
 herbata / herbatka
 inne, jakie?.....

C.I.6. Proszę określić, jak obecnie przygotowywane są posiłki dla dziecka. Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź w każdym wierszu.

Posiłki dla dziecka	codziennie	przynajmniej 2-4 razy w tygodniu	1 raz w tygodniu	rzadziej niż 1 raz w tygodniu	nigdy lub prawie nigdy
Gotuję osobno dla dziecka	☐	☐	☐	☐	☐
Korzystam z gotowych produktów przeznaczonych dla niemowląt i dzieci, w tym :					
• mleko modyfikowane	☐	☐	☐	☐	☐
• zupki/obiadki w słoiczkach	☐	☐	☐	☐	☐
• kaszki, kleiki	☐	☐	☐	☐	☐
• przeciery owocowe, deserki w słoiczkach lub saszetkach	☐	☐	☐	☐	☐
• soki, napoje	☐	☐	☐	☐	☐
• herbatki	☐	☐	☐	☐	☐
Dziecko korzysta z posiłków przygotowywanych dla całej rodziny	☐	☐	☐	☐	☐
Kupuję gotowe potrawy poza domem dla całej rodziny (np. pierożki, krokiety, naleśniki, kebab, pizza itp.) i dziecko również z nich korzysta	☐	☐	☐	☐	☐

C.I.7. Jeśli gotuje Pani / Pan osobno dla dziecka przynajmniej 1 raz w tygodniu, to w gdzie najczęściej kupuje / zdobywa Pani / Pan składniki do przygotowywania dań. Proszę zaznaczyć nie więcej niż dwie odpowiedzi.

- kupuję w zwykłym w sklepie
 kupuję w sklepie z żywnością ekologiczną / na bazarku ekologicznym
 z własnego ogródka / z rodzinnego gospodarstwa
 kupuję na bazarze / targu
 inne (jakie?)

C.I.8. Jeśli przygotowuje Pani / Pan mleko modyfikowane /preparat mlekozastępczy dla dziecka, to z jakiej wody najczęściej Pani / Pan korzysta. Proszę zaznaczyć nie więcej niż dwie odpowiedzi

- butelkowanej mineralnej/źródlanej
- oligoceńskiej
- kranowej z ujęcia miejskiego
- kranowej z własnego ujęcia
- wody filtrowanej
- nie podaję mleka modyfikowanego / preparatu mlekozastępczego

C.I.9. Proszę zaznaczyć, w którym miesiącu życia dziecka zostały wprowadzone do żywienia następujące produkty?

	Miesiąc życia												Nie wprowadzono
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
Mleko modyfikowane	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kleiki, kaszki bezglutenowe (ryżowa, kukurydziana)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kleiki, kaszki zawierające gluten (manna, pszenna, wielozbożowa)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Soki owocowe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Woda	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Herbatka dla dzieci	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Herbata	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skórka chleba / chleb /bułka	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Przeciery owocowe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Przeciery/ zupki warzywne	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mięso	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ryby	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Żółtko	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Całe jajo	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jogurt /twarożek /sery	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mleko krowie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Herbatniki / biszkopty	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

C.I.10. Jeśli sok lub herbatka dla dzieci lub napar z herbaty zostały wprowadzone do diety dziecka wcześniej niż woda, to ze względu na fakt, że:

- herbatki można podawać dziecku już od pierwszych dni życia
- soki można wprowadzić już po 4 m.ż.
- sok/herbatka/herbata są bardziej wartościowe niż sama woda
- dziecko nie chciało pić wody
- inny, jaki?.....

C.I.11. Proszę określić, jak często wymienione niżej produkty wykorzystywane są w posiłkach, które je dziecko. Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź w każdym wierszu

Lp.		codziennie	przynajmniej 2-4 razy w tygodniu	1 raz w tygodniu	rzadziej niż 1 raz w tygodniu	nigdy lub prawie nigdy
1.	Pieczywo pszenne	☐	☐	☐	☐	☐
2.	Pieczywo razowe	☐	☐	☐	☐	☐
3.	Kasze (jęczmienna, gryczana, jaglana)	☐	☐	☐	☐	☐
4.	Ryż	☐	☐	☐	☐	☐
5.	Makarony	☐	☐	☐	☐	☐
6.	Płatki kukurydziane bez cukru	☐	☐	☐	☐	☐
7.	Płatki śniadaniowe smakowe	☐	☐	☐	☐	☐
8.	Płatki śniadaniowe naturalne (typu musli)	☐	☐	☐	☐	☐
9.	Zupy mleczne	☐	☐	☐	☐	☐
10.	Mleko płynne pełnotłuste (3,8% - 3,2%)	☐	☐	☐	☐	☐
11.	Mleko płynne półtłuste (1,5% - 2%)	☐	☐	☐	☐	☐
12.	Mleko płynne chude (0,5%)	☐	☐	☐	☐	☐
13.	Mleko kozie	☐	☐	☐	☐	☐
14.	„Mleko” roślinne (np. sojowe, ryżowe, migdałowe)	☐	☐	☐	☐	☐
15.	Jogurt naturalny, kefir, maślanka	☐	☐	☐	☐	☐
16.	Jogurt owocowy	☐	☐	☐	☐	☐
17.	Ser / twaróg naturalny	☐	☐	☐	☐	☐
18.	Serek typu fromage, z ziołami itp.	☐	☐	☐	☐	☐
19.	Serek owocowy, smakowy	☐	☐	☐	☐	☐
20.	Deser mleczny, budyń	☐	☐	☐	☐	☐
21.	Ser żółty, ser pleśniowy	☐	☐	☐	☐	☐
22.	Ser topiony	☐	☐	☐	☐	☐
23.	Mięso drobiowe	☐	☐	☐	☐	☐
24.	Mięso czerwone (wołowe, wieprzowe)	☐	☐	☐	☐	☐
25.	Wędliny wysokogatunkowe (np. szynka, polędwica)	☐	☐	☐	☐	☐
26.	Kiełbasy, parówki, pasztety	☐	☐	☐	☐	☐
27.	Ryby świeże	☐	☐	☐	☐	☐
28.	Ryby mrożone	☐	☐	☐	☐	☐
29.	Ryby wędzone	☐	☐	☐	☐	☐
30.	Konserwy rybne	☐	☐	☐	☐	☐
31.	Jaja	☐	☐	☐	☐	☐
32.	Warzywa świeże	☐	☐	☐	☐	☐
33.	Warzywa, strączkowe, fasola, groch	☐	☐	☐	☐	☐
34.	Warzywa mrożone	☐	☐	☐	☐	☐
35.	Zupy jarzynowe	☐	☐	☐	☐	☐
36.	Ziemniaki (bez frytek)	☐	☐	☐	☐	☐
37.	Frytki	☐	☐	☐	☐	☐
38.	Orzechy, nasiona, pestki	☐	☐	☐	☐	☐
39.	Koncentrat, przecier pomidorowy	☐	☐	☐	☐	☐
40.	Owoce świeże	☐	☐	☐	☐	☐
41.	Owoce mrożone	☐	☐	☐	☐	☐
42.	Owoce suszone	☐	☐	☐	☐	☐
43.	Soki owoce (w kartonach / butelkach)	☐	☐	☐	☐	☐
44.	Soki warzywne i warzywno - owocowe	☐	☐	☐	☐	☐
45.	Kompot	☐	☐	☐	☐	☐
46.	Woda mineralna / źródłana	☐	☐	☐	☐	☐
47.	Słodkie napoje gazowane i niegazowane	☐	☐	☐	☐	☐

48.	Syropy owocowe	☐	☐	☐	☐	☐
49.	Herbata	☐	☐	☐	☐	☐
50.	Masło	☐	☐	☐	☐	☐
51.	Śmietana	☐	☐	☐	☐	☐
52.	Margaryny, miksy z masłem	☐	☐	☐	☐	☐
53.	Oliwa z oliwek	☐	☐	☐	☐	☐
54.	Oleje roślinne	☐	☐	☐	☐	☐
55.	Majonez	☐	☐	☐	☐	☐
56.	Smalec	☐	☐	☐	☐	☐
57.	Kostki rosółowe, buliony	☐	☐	☐	☐	☐
58.	Przyprawy warzywne w postaci granulatu, proszku	☐	☐	☐	☐	☐
59.	Koncentraty zup, sosów w proszku	☐	☐	☐	☐	☐
60.	Cukier	☐	☐	☐	☐	☐
61.	Miód	☐	☐	☐	☐	☐
62.	Lizaki, landrynki, galaretki, żelki itp.	☐	☐	☐	☐	☐
63.	Czekolady, batony, ciastka, ciasta, kremy czekoladowe	☐	☐	☐	☐	☐
64.	Pizza	☐	☐	☐	☐	☐
65.	Chipsy, słone paluszki, krakersy	☐	☐	☐	☐	☐
66.	Naleśniki, placuszki, racuchy	☐	☐	☐	☐	☐
67.	Chrupki kukurydziane	☐	☐	☐	☐	☐

C.I.12. Czy soli Pani / Pan potrawy dla dziecka? Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

- nie używam soli do potraw dla dziecka
 dodaję sól do wszystkich potraw dla dziecka
 dodaję sól tylko do potraw przygotowywanych sposobem domowym
 dodaję sól do gotowych produktów dla dzieci

C.I.13. W zachowaniu dziecka odnośnie do żywienia obserwuje Pani, że dziecko:

Poznaje nowe smaki:	Potrawy mięsne:	Jaja:	Warzywa:	Owoce :	Woda:
☐ chętnie	☐ lubi	☐ lubi	☐ lubi	☐ lubi	☐ lubi
☐ niechętnie	☐ nie lubi	☐ nie lubi	☐ nie lubi	☐ nie lubi	☐ nie lubi

C.I.14. Proszę wskazać, jak najczęściej karmione jest Pani / Pana dziecko. Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

- spożywa przynajmniej jeden posiłek dziennie przy wspólnym stole z rodziną
 karmione jest osobno, w innych porach dnia niż rodzina
 inaczej/żadne z powyższych

C.I.15. Czy dziecko spożywa posiłki o stałych porach dnia?

- Tak, wszystkie
 Tak, ale tylko niektóre
 Nie

C.I.16. Jak najczęściej zachowuje się Pani / Pan, gdy dziecko nie chce jeść nowej potrawy? Proszę wybrać jedną odpowiedź.

- zdecydowanie karmię, nalegam, aby zjadło
 karmię zabawiając i odwracając uwagę od jedzenia
 podaję na początek w małych ilościach / mieszam z produktami, które już zna
 wprowadzam potrawę ponownie po jakimś czasie
 nie wprowadzam tej potrawy do jadłospisu
 inne – jakie?

C.I.17. Czy dziecko aktualnie otrzymuje:

	Tak, codziennie	Tak, nieregularnie	Nie	Czy zalecił lekarz?
1) Wit. D	☐	☐	☐	☐ Tak ☐ Nie
2) Tran	☐	☐	☐	☐ Tak ☐ Nie
3) DHA	☐	☐	☐	☐ Tak ☐ Nie
4) Probiotyki	☐	☐	☐	☐ Tak ☐ Nie
5) Żelazo	☐	☐	☐	☐ Tak ☐ Nie
6) Kompleksowe preparaty witaminowo–mineralne	☐	☐	☐	☐ Tak ☐ Nie
7) Inne, jakie	☐	☐	☐	☐ Tak ☐ Nie

C.I.18. Czy dziecko jest na specjalnej diecie (np. eliminacyjnej, nietypowej)?

 TAK NIE

Jeśli TAK, jaka to dieta ? Proszę zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi.

 bez mleka (Czy zalecił lekarz? Tak Nie) bez jaj (Czy zalecił lekarz? Tak Nie) bezglutenowa (Czy zalecił lekarz? Tak Nie) wegetariańska (Czy sposób żywienia monitoruje lekarz? Tak Nie) inna – jaka?(Czy zalecił lekarz? Tak Nie)

C.I.19. Czy w trakcie wizyt profilaktycznych/ bilansów lekarz pediatra/ lekarz pierwszego kontaktu rozmawia z Panią/Panem na temat żywienia dziecka?

 Tak Nie

Jeśli tak – czy wsparcie lekarza w temacie żywienia jest w Pani / Pana odczuciu wystarczające

 Tak NieDlaczego?.....
.....
.....

Część C.II. Sposób żywienia, zachowania żywieniowe, preferencje żywieniowe dzieci w wieku 13-36 miesięcy

C.II.1. Czy dziecko jest aktualnie karmione piersią?

TAK NIE

Jeśli TAK, to proszę podać, ile razy w ciągu doby dziecko jest przystawiane do piersi,
w tym ile razy w nocy

Ile przeciętnie trwa pojedyncze karmienie (w minutach)?

Jeśli NIE, to proszę podać, jak długo dziecko było karmione piersią (w miesiącach)

Jak długo dziecko było karmione wyłącznie piersią (w miesiącach)?

C.II.2. Proszę zaznaczyć, które posiłki i jak często dziecko spożywa. Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź w każdym wierszu.

	codziennie	przynajmniej 2-4razy w tygodniu	1 raz w tygodniu	rzadziej niż 1 raz w tygodniu	nigdy lub prawie nigdy
I śniadanie	☐	☐	☐	☐	☐
II śniadanie	☐	☐	☐	☐	☐
Zupa	☐	☐	☐	☐	☐
II danie	☐	☐	☐	☐	☐
Podwieczorek	☐	☐	☐	☐	☐
Kolacja	☐	☐	☐	☐	☐
Posiłek / przekąska przed snem	☐	☐	☐	☐	☐
Posiłek/picie w nocy	☐	☐	☐	☐	☐

C.II.3. Jeśli dziecko otrzymuje posiłek/picie w nocy przynajmniej 1 raz w tygodniu, to jest to najczęściej (proszę wskazać jedną odpowiedź):

- mleko
 woda
 sok
 herbata / herbatka
 inne, jakie?

C.II.4. Czy dziecko je przekąski między posiłkami?

TAK NIE

Jeśli TAK, to co otrzymuje pomiędzy posiłkami:

	codziennie	przynajmniej 2- 4razy w tygodniu	1 raz w tygodniu	rzadziej niż 1 raz w tygodniu	nigdy lub prawie nigdy
Owoce	☐	☐	☐	☐	☐
Warzywa	☐	☐	☐	☐	☐
Suszone owoce / bakalie	☐	☐	☐	☐	☐
Kanapki	☐	☐	☐	☐	☐
Chipsy, frytki	☐	☐	☐	☐	☐
Chrupki, paluszki	☐	☐	☐	☐	☐
Cukierki, lizaki	☐	☐	☐	☐	☐
Czekolada, ciasteczka	☐	☐	☐	☐	☐
Biszkopty, herbatniki	☐	☐	☐	☐	☐

Słodkie desery mleczne (serki, jogurty, budynie)	☐	☐	☐	☐	☐
Niesłodkie produkty mleczne (jogurty, serki)	☐	☐	☐	☐	☐
Inne, jakie?	☐	☐	☐	☐	☐

C.II.5. Co dziecko otrzymuje najczęściej do picia między posiłkami? Proszę zaznaczyć nie więcej niż dwie odpowiedzi.

- woda mineralna/źródlna (niesmakowa)
- przegotowana woda z sokiem/syropem
- sok
- herbata / herbatka
- inne, jakie?.....

C.II.6. Proszę określić, jak obecnie przygotowywane są posiłki dla dziecka. Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź w każdym wierszu.

Posiłki dla dziecka	codziennie	przynajmniej 2-4 razy w tygodniu	1 raz w tygodniu	rzadziej niż 1 raz w tygodniu	nigdy lub prawie nigdy
Gotuję osobno dla dziecka	☐	☐	☐	☐	☐
Korzystam z gotowych produktów przeznaczonych dla niemowląt i dzieci, w tym :					
• mleko modyfikowane	☐	☐	☐	☐	☐
• zupki/obiadki w słoiczkach	☐	☐	☐	☐	☐
• kaszki, kleiki	☐	☐	☐	☐	☐
• przeciery owocowe, deserki w słoiczkach lub saszetkach	☐	☐	☐	☐	☐
• soki, napoje	☐	☐	☐	☐	☐
• herbatki	☐	☐	☐	☐	☐
Dziecko korzysta z posiłków przygotowywanych dla całej rodziny	☐	☐	☐	☐	☐
Kupuję gotowe potrawy poza domem dla całej rodziny (np. pierożki, krokiety, naleśniki, kebab, pizza itp.) i dziecko również z nich korzysta	☐	☐	☐	☐	☐

C.II.7. Jeśli gotuje Pani / Pan osobno dla dziecka przynajmniej 1 raz w tygodniu, to w gdzie najczęściej kupuje / zdobywa Pani / Pan składniki do przygotowywania dań. Proszę zaznaczyć nie więcej niż dwie odpowiedzi.

- kupuję w zwykłym w sklepie
- kupuję w sklepie z żywnością ekologiczną / na bazarku ekologicznym
- z własnego ogródka / z rodzinnego gospodarstwa
- kupuję na bazarze / targu
- inne (jakie?)

C.II.8. Jeśli przygotowuje Pani / Pan mleko modyfikowane/preparat mlekozastępczy dla dziecka, to z jakiej wody najczęściej Pani / Pan korzysta. Proszę zaznaczyć nie więcej niż dwie odpowiedzi

- butelkowanej mineralnej/źródlanej
- oligoceńskiej
- kranowej z ujęcia miejskiego
- kranowej z własnego ujęcia
- wody filtrowanej

C.II.9. Czy Pani / Pana dziecko spożywa żywność typu „fast food” (np. hamburgery, nuggetsy, frytki, kebab, pizza) w restauracjach / barach szybkiej obsługi?

- TAK NIE

Jeśli TAK, to jak często?

- 1-2 razy w tygodniu
- 1-2 razy w miesiącu
- raz na 3 miesiące
- raz na pół roku
- inaczej, jak?

C.II.10. Proszę określić, jak często wymienione niżej produkty wykorzystywane są w posiłkach, które je dziecko. Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź w każdym wierszu

Lp.		codziennie	przynajmniej 2-4 razy w tygodniu	1 raz w tygodniu	rzadziej niż 1 raz w tygodniu	nigdy lub prawie nigdy
1.	Pieczywo pszenne	☐	☐	☐	☐	☐
2.	Pieczywo razowe	☐	☐	☐	☐	☐
3.	Kasze (jęczmienna, gryczana, jaglana)	☐	☐	☐	☐	☐
4.	Ryż	☐	☐	☐	☐	☐
5.	Makarony	☐	☐	☐	☐	☐
6.	Płatki kukurydziane bez cukru	☐	☐	☐	☐	☐
7.	Płatki śniadaniowe smakowe	☐	☐	☐	☐	☐
8.	Płatki śniadaniowe naturalne (typu musli)	☐	☐	☐	☐	☐
9.	Zupy mleczne	☐	☐	☐	☐	☐
10.	Mleko płynne pełnotłuste (3,8% - 3,2%)	☐	☐	☐	☐	☐
11.	Mleko płynne półtłuste (1,5% - 2%)	☐	☐	☐	☐	☐
12.	Mleko płynne chude (0,5%)	☐	☐	☐	☐	☐
13.	Mleko kozie	☐	☐	☐	☐	☐
14.	„Mleko” roślinne (np. sojowe, ryżowe, migdałowe)	☐	☐	☐	☐	☐
15.	Jogurt naturalny, kefir, maślanka	☐	☐	☐	☐	☐
16.	Jogurt owocowy	☐	☐	☐	☐	☐
17.	Ser / twaróg naturalny	☐	☐	☐	☐	☐
18.	Serek typu fromage, z ziołami itp.	☐	☐	☐	☐	☐
19.	Serek owocowy, smakowy	☐	☐	☐	☐	☐
20.	Deser mleczny, budyń	☐	☐	☐	☐	☐
21.	Ser żółty, ser pleśniowy	☐	☐	☐	☐	☐
22.	Ser topiony	☐	☐	☐	☐	☐
23.	Mięso drobiowe	☐	☐	☐	☐	☐
24.	Mięso czerwone (wołowe, wieprzowe)	☐	☐	☐	☐	☐
25.	Wędliny wysokogatunkowe (np. szynka, polędwica)	☐	☐	☐	☐	☐
26.	Kiełbasy, parówki, pasztety	☐	☐	☐	☐	☐

27.	Ryby świeże	☐	☐	☐	☐	☐
28.	Ryby mrożone	☐	☐	☐	☐	☐
29.	Ryby wędzone	☐	☐	☐	☐	☐
30.	Konserwy rybne	☐	☐	☐	☐	☐
31.	Jaja	☐	☐	☐	☐	☐
32.	Warzywa świeże	☐	☐	☐	☐	☐
33.	Warzywa, strączkowe, fasola, groch	☐	☐	☐	☐	☐
34.	Warzywa mrożone	☐	☐	☐	☐	☐
35.	Zupy jarzynowe	☐	☐	☐	☐	☐
36.	Ziemniaki (bez frytek)	☐	☐	☐	☐	☐
37.	Frytki	☐	☐	☐	☐	☐
38.	Orzechy, nasiona, pestki	☐	☐	☐	☐	☐
39.	Koncentrat, przecier pomidorowy	☐	☐	☐	☐	☐
40.	Owoce świeże	☐	☐	☐	☐	☐
41.	Owoce mrożone	☐	☐	☐	☐	☐
42.	Owoce suszone	☐	☐	☐	☐	☐
43.	Soki owocowe (w kartonach, butelkach)	☐	☐	☐	☐	☐
44.	Soki warzywne i warzywno - owocowe	☐	☐	☐	☐	☐
45.	Kompot	☐	☐	☐	☐	☐
46.	Woda mineralna / źródlana	☐	☐	☐	☐	☐
47.	Słodkie napoje gazowane i niegazowane	☐	☐	☐	☐	☐
48.	Syropy owocowe	☐	☐	☐	☐	☐
49.	Herbata	☐	☐	☐	☐	☐
50.	Masło	☐	☐	☐	☐	☐
51.	Śmietana	☐	☐	☐	☐	☐
52.	Margaryny, miksy z masłem	☐	☐	☐	☐	☐
53.	Oliwa z oliwek	☐	☐	☐	☐	☐
54.	Oleje roślinne	☐	☐	☐	☐	☐
55.	Majonez	☐	☐	☐	☐	☐
56.	Smalec	☐	☐	☐	☐	☐
57.	Kostki rosółowe, buliony	☐	☐	☐	☐	☐
58.	Przyprawy warzywne w postaci granulatu, proszku	☐	☐	☐	☐	☐
59.	Koncentraty zup, sosów w proszku	☐	☐	☐	☐	☐
60.	Cukier	☐	☐	☐	☐	☐
61.	Miód	☐	☐	☐	☐	☐
62.	Lizaki, landrynki, galaretki, żelki itp.	☐	☐	☐	☐	☐
63.	Czekolady, batony, ciastka, ciasta, kremy czekoladowe	☐	☐	☐	☐	☐
64.	Pizza	☐	☐	☐	☐	☐
65.	Chipsy, słone paluszki, krakersy	☐	☐	☐	☐	☐
66.	Naleśniki, placuszki, racuchy	☐	☐	☐	☐	☐
67.	Chrupki kukurydziane	☐	☐	☐	☐	☐

C.II.11. Czy soli Pani / Pan potrawy dla dziecka? Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

- nie używam soli do potraw dla dziecka
 dodaję sól do wszystkich potraw dla dziecka
 dodaję sól tylko do potraw przygotowywanych sposobem domowym
 dodaję sól do gotowych produktów dla dzieci

C.II.12. W zachowaniu dziecka odnośnie do żywienia obserwuje Pani, że dziecko:

Poznaje nowe smaki:	Potrawy mięsne:	Jaja:	Warzywa:	Owoce :	Woda:
☐ chętnie	☐ lubi	☐ lubi	☐ lubi	☐ lubi	☐ lubi
☐ niechętnie	☐ nie lubi	☐ nie lubi	☐ nie lubi	☐ nie lubi	☐ nie lubi

C.II.13. Proszę wskazać, jak najczęściej karmione jest Pani / Pana dziecko. Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

- spożywa przynajmniej jeden posiłek dziennie przy wspólnym stole z rodziną
 karmione jest osobno, w innych porach dnia niż rodzina
 inaczej/żadne z powyższych

C.II.14. Czy dziecko spożywa posiłki o stałych porach dnia?

- Tak, wszystkie
 Tak, ale tylko niektóre
 Nie

C.II.15. Jak najczęściej zachowuje się Pani / Pan, gdy dziecko nie chce jeść nowej potrawy? Proszę wybrać jedną odpowiedź.

- zdecydowanie karmię, nalegam, aby zjadło
 karmię zabawiając i odwracając uwagę od jedzenia
 podaję na początek w małych ilościach / mieszam z produktami, które już zna
 wprowadzam potrawę ponownie po jakimś czasie
 nie wprowadzam tej potrawy do jadłospisu
 inne – jakie?

C.II.16. Czy dziecko aktualnie otrzymuje:

	Tak, codziennie	Tak, nieregularnie	Nie	Czy zalecił lekarz?
1) Wit. D	☐	☐	☐	☐ Tak ☐ Nie
2) Tran	☐	☐	☐	☐ Tak ☐ Nie
3) DHA	☐	☐	☐	☐ Tak ☐ Nie
4) Probiotyki	☐	☐	☐	☐ Tak ☐ Nie
5) Żelazo	☐	☐	☐	☐ Tak ☐ Nie
6) Kompleksowe preparaty witaminowo-mineralne	☐	☐	☐	☐ Tak ☐ Nie
7) Inne, jakie	☐	☐	☐	☐ Tak ☐ Nie

C.II. 17. Czy dziecko jest na specjalnej diecie (np. eliminacyjnej, nietypowej)?

- TAK NIE

Jeśli TAK, jaka to dieta ? Proszę zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi.

- bez mleka (Czy zalecił lekarz? Tak Nie)
 bez jaj (Czy zalecił lekarz? Tak Nie)
 bezglutenowa (Czy zalecił lekarz? Tak Nie)
 wegetariańska (Czy sposób żywienia monitoruje lekarz? Tak Nie)
 inna – jaka?(Czy zalecił lekarz? Tak Nie)

C.II.18. Czy w trakcie wizyt profilaktycznych/ bilansów lekarz pediatra/lekarz pierwszego kontaktu rozmawia z Panią/Panem na temat żywienia dziecka?

- Tak Nie

Jeśli tak – czy wsparcie lekarza w temacie żywienia jest w Pani / Pana odczuciu wystarczające

- Tak Nie

Dlaczego?.....

Część D. Zapis jadłospisów

Instrukcja wypełniania dzienniczka żywieniowego

Proszę zapisać dobowy jadłospis dziecka (rozpoczynając od godziny 6.00 rano, z możliwością przesunięcia o około pół godziny w każdą stronę).

Jadłospis należy zanotować w załączonych tabelach, zgodnie z instrukcją.

Zapis jadłospisu dziecka musi obejmować cztery kolejne dni, w tym dwa weekendowe / świąteczne (czwartek, piątek, sobota, niedziela lub sobota, niedziela, poniedziałek, wtorek). Należy zapisać wszystko, co dziecko spożywało w ciągu dnia – zarówno w formie posiłku, jak i napoju. Jeśli dziecko uczęszcza do placówki opiekuńczo-wychowawczej (np. żłobek, przedszkole), proszę poprosić personel żłobka/przedszkola o pomoc w wypełnieniu dzienniczka, a następnie uzupełnić zapis o posiłki domowe.

Proszę nazwać posiłki, które Pani / Pan podaje (np. I śniadanie, II śniadanie, obiad – zupa i II danie, podwieczorek, kolacja, przekąska/pojadania, posiłek przed snem, posiłek w nocy). Jeśli nie potrafi Pani / Pan nazwać wszystkich posiłków, proszę je ponumerować, podając zawsze godzinę spożycia danego posiłku oraz czas trwania posiłku (w minutach).

Zapisać należy również karmienie piersią i pojenie, zarówno w ciągu dnia, jak i w nocy.

Jeśli podaje Pani / Pan dziecku suplementy diety, proszę zapisać nazwę i preparatu oraz dawkę, jaką otrzymało dziecko.

Proszę zanotować wszystko, co dziecko zjadło w ciągu dnia, podając orientacyjne wielkości porcji:

- w szklankach, łyżkach, łyżeczkach,
- kromkach, plastrach,
- sztukach (np. małe / średnie jabłko)

lub wielkość porcji w gramach, jeśli np. gramatura jest podana na opakowaniu produktu lub może Pani/Pan zważyć produkt na wadze kuchennej.

W jadłospisie należy zapisać wielkość porcji zjedzonej przed dzieckiem, a nie podanej dziecku.

Należy krótko scharakteryzować sposób przygotowania potraw, tj. zupa przygotowana na wywarze z mięsa, np. drobiu, warzyw, z dodatkiem makaronu, ryżu, kaszy itp., ziemniaki gotowane, odsmażane, puree z masłem, itp., zwracając również uwagę na rodzaj/ typ produktu (np. pieczywo razowe, pszenne itp.; mleko 3,2% tłuszczu) oraz dodatki do potraw, np. czy zupa jest ze śmietaną, czy z masłem; czy do kanapek użyto masła, czy margaryny; czy herbata jest słodzona i ile; jak przygotowano sos do surówki itp.

Konieczna będzie także informacja nt. producenta, czy nazwy handlowej produktu, szczególnie w przypadku gotowych przetworów dla dzieci (słoiczków, kaszek, soków).

Na kolejnej stronie zamieszczono wzór poprawnie zapisanego jadłospisu.

W razie jakichkolwiek pytań związanych z wypełnieniem dzienniczka prosimy o kontakt z konsultantem żywieniowym TNS Polska na numer 502 502 260, od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 -18:00 lub mailowy: badanie_IMID@tnspolska.pl.

Dzień X: Proszę wpisać datę					
Posiłek (np. obiad, przekąska)	Godz.	Czas trwania posiłku	Co dziecko jadło/pilo? Proszę wpisać najpierw danie np. jajecznica smażona na maśle, a następnie po kolei składniki: np. jajka, masło, cebula, chleb żytni	Marka	Orientacyjne wielkości porcji (szklanki, kromki, łyżki) lub gramy
Śniadanie 1	7:00	30 min	Danie: Jajecznica smażona na maśle		
			Jaja kurze	-	2 małe
			Masło	Masło extra	Pół dużej łyżki
			Chleb pszenny (biały)	-	1 kromka wielkości dłoni
			Masło do smarowania chleba	Masło extra	Pół łyżeczki
			Herbata czarna	Lipton	Pół szklanki
			Cukier do herbaty		2 plaskie łyżeczki
Śniadanie 2	10:00	30 min	Danie: Musli z mlekiem	-	
			Musli z bananem i orzechami	Sante	3 duże plaskie łyżki
			Mleko z kartonu UHT 3,2%	Łaciate	1 szklanka
Picie	10:20	5 min	Herbatka owocowa z granulek	Nestle	2 łyżeczki
			Woda do herbaty	-	1 szklanka
Przekąska	11:00	5 min	Batonik zbożowy (nazwa handlowa)	HiPP	1/2 sztuki (13g)
Obiad	13:00	60 min	Danie 1: Tradycyjny krupniczek drobiowy	Gerber	3/4 stoiczka (143g)
			Danie 2: Kotlecik z indyka z kaszą gryczaną i warzywami		
			Kotlecik z indyka (panierowany smażony)	-	1 mała sztuka
			Olej rzepakowy do smażenia	Kujawski	1 łyżeczka
			Kasza gryczana (po ugotowaniu)	-	1,5 łyżki (30g)
			Marchewka z groszkiem (po ugotowaniu)	Hortex	½ szklanki
			Masło (do marchewki z groszkiem)	Masło extra	Pół łyżeczki
			Surówka z kapusty kwaszonej		2 łyżeczki
			Oliwa z oliwek extra vergine (do surówki)	Monini	½ łyżeczki
			Kompot z truskawek z cukrem	-	½ szklanki
Przekąska	15:00	5 min	Mus owocowy (brzoskwinia, jabłko, marchew, banan)	Kubuś 100%	½ opakowania (100g)
Podwieczorek	16:00	20 min	Danonek Mega (Pół na pół Jagoda-wanilia)	Danone	1,5 kubeczka (135g)
Kolacja	19:00	15 min	Danie: Kaszka dla dzieci na mleku modyfikowanym		240 ml
			Kaszka ryżowa o smaku jabłkowym	BoboVita	4 kopiaste łyżki
			Bebilon Junior 3 z Pronutra	Nutricia	6 plaskie miarki
			Woda źródlana niegazowana	Żywiec - Zdrój	180 ml
W nocy	23:00	4 min	Sok pomarańczowy	Cappy	½ szklanki
Suplementacja	15.00	--	Tran	Mollers	1 łyżeczka

Dzień 4: Proszę wpisać datę

Nr Respondenta

Posiłek	Godzina	Czas trwania posiłku	Co dziecko jadło i w jakiej ilości? - Proszę wpisać nazwę potrawy i kolejno jej składniki	Marka / nazwa handlowa	Orientacyjne wielkości porcji (szklanki, kromki, łyżki) lub gramy	Uzupełnienia WYPEŁNIA ANKIETER

Dzień 4 c.d. Proszę wpisać datę

Nr Respondenta

Posiłek	Godzina	Czas trwania posiłku	Co dziecko jadło i w jakiej ilości? - Proszę wpisać nazwę potrawy i kolejno jej składniki	Marka / nazwa handlowa	Orientacyjne wielkości porcji (szklanki, kromki, łyżki) lub gramy	Uzupełnienia WYPEŁNIA ANKIETER

Załącznik III

Instrukcja wykonania pomiarów antropometrycznych w domu

Szanowni Państwo,

W sytuacji, kiedy Pani/Pan nie będzie mogła/mógł udać się do poradni POZ w celu wykonania pomiarów antropometrycznych, prosimy o wykonanie pomiarów w domu, w obecności i z pomocą Ankietera, zgodnie z poniższą instrukcją. Pomiar masy i długości/wysokości ciała należy wykonać 3 razy, z uwagi na ryzyko wystąpienia błędów pomiarowych spowodowanych brakiem profesjonalnego sprzętu. Ankieter będzie miał przy sobie podstawowe narzędzia pomocne w wykonaniu pomiaru długości/wysokości ciała, natomiast masę ciała prosimy zważyć na posiadanej przez Państwa wadze.

Przygotowanie dziecka do pomiarów.

1. Dziecko powinno być rozebrane:
 - niemowlęta – bez pieluchy, bez ubranka
 - dzieci starsze, nie korzystające z pieluchy – pomiary mogą być wykonane w bieliźnie (majtki, cienkie skarpetki).
2. Zalecane jest, aby dziecko opróżniło pęcherz moczowy przed wykonaniem pomiarów.
3. Ok. 1 godzinę przed wykonaniem pomiarów dziecko nie powinno jeść i pić.
4. Włosy dziecka należy rozwiązać i usunąć z nich wszelkie ozdoby typu: frotki, gumki, spinki, opaski itp.

MASA CIAŁA:

Dziecko należy zważyć na wadze elektronicznej.

Wykonanie pomiaru masy ciała niemowląt:

1. Postawić wagę elektroniczną na twardym stabilnym podłożu.
2. Włączyć i wyzerować wagę poprzez ucisk własną stopą.
3. Gdy na wyświetlaczu pojawi się 0,0 stanąć na wadze wraz z dzieckiem (dziecko trzymać na ręku), zapisać wynik (wyniki należy zapisywać z taką dokładnością, jaką umożliwia waga).
4. Zejść z wagi.
5. Ponownie wyzerować wagę i stanąć na wadze bez dziecka, zapisać wynik własnej masy ciała.
6. Wynik masy ciała dziecka obliczyć wykonując proste działanie:
 „masa ciała opiekuna z dzieckiem” – „masa ciała opiekuna” = „masa ciała dziecka”.
Jeśli waga posiada funkcję TARE, można najpierw zważyć opiekuna bez dziecka, wytarować wagę poprzez naciśnięcie przycisku TARE, a następnie zważyć opiekuna z dzieckiem – na wyświetlaczu pojawi się wynik – masa ciała dziecka.
7. Powtórzyć pomiar jeszcze 2 razy postępując zgodnie z instrukcją i zapisać wyniki.

Wykonanie pomiaru masy ciała dzieci starszych, w pozycji stojącej:

1. Postawić wagę elektroniczną na twardym stabilnym podłożu.
2. Włączyć i wyzerować wagę poprzez ucisk własną stopą.
3. Gdy na liczniku pojawi się 0,0, polecić dziecku wejście na wagę.
Dziecko powinno stać na środku wagi, przyjmując wyprostowaną pozycję, tak aby ciężar ciała był rozłożony równomiernie na obu stopach, wzrok skierowany przed siebie (dziecko nie powinno patrzeć na wyświetlacz).
4. Zapisać wynik z taką dokładnością, jaką umożliwia waga.
5. Poprosić dziecko, aby zeszło z wagi i przeszło kilka kroków po pokoju.
6. Zważyć dziecko jeszcze 2 razy, postępując zgodnie z instrukcją, zapisać wyniki.

Uwaga: Dzieci, które nie chcą samodzielnie stać na wadze, należy zważyć wraz z opiekunem postępując zgodnie z instrukcją przeznaczoną dla pomiaru masy ciała niemowląt.

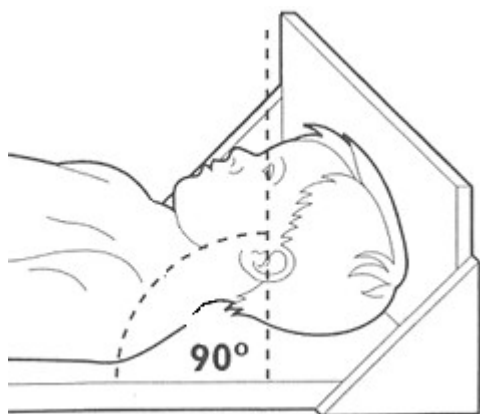
DŁUGOŚĆ/WYSOKOŚĆ CIAŁA:

Długość ciała dzieci od 5. do 24. m.ż. należy mierzyć w pozycji leżącej. Wyniki należy zapisywać z dokładnością do **1 mm**. Do wykonania pomiaru długości ciała dziecka, powinny być zaangażowane dwie osoby. Jedna osoba kontroluje ułożenie głowy dziecka, druga osoba - prostuje kończyny dolne i wykonuje pomiar, odczytuje wynik.

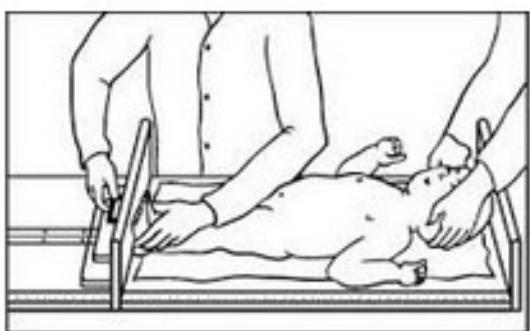
Wysokość ciała dzieci od 24. do 36. m.ż. należy mierzyć w pozycji stojącej. Wyniki zapisywać z dokładnością do **1 mm**. Jeśli dziecko ukończyło 24 m.ż., ale nie stoi samodzielnie, należy wykonać pomiar długości ciała w pozycji leżącej.

Wykonanie pomiaru długości ciała w pozycji leżącej – dzieci od 5. do 24. miesiąca życia.

1. Przygotować płaską, równą powierzchnię, np. stół.
2. Na czas wykonania pomiaru dosunąć stół jedną krawędzią do ściany. Ściana będzie stanowiła punkt oparcia dla głowy dziecka.
3. Położyć dziecko na stole, na plecach, tak aby szczytem głowy dotykało do ściany.
4. Głowę dziecka należy ułożyć tak aby dolna krawędź oczodołu i górna krawędź otworu słuchowego zewnętrznego znajdowały się w jednej linii, prostopadłej do podłogi (tzw. płaszczyzna frankfurcka), dziecko patrzy prosto do góry. Należy kontrolować, aby dziecko nie odchyliło głowy do tyłu.

5. Kończyny dolne należy wyprostować, lekko przytrzymując kolana.
6. Do **powierzchni podeszwy stóp**, ustawionych prostopadle do podudzi należy przyłożyć płaski, twardy przedmiot (np. książkę) i zaznaczyć wynik pomiaru.

→
Głowa dotyka do ściany,
wzrok dziecka skierowany
do góry.

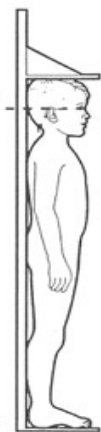

↑
Zaznacz punkt pomiaru (długość
ciała dziecka). Zwróć uwagę na
ułożenie stóp.

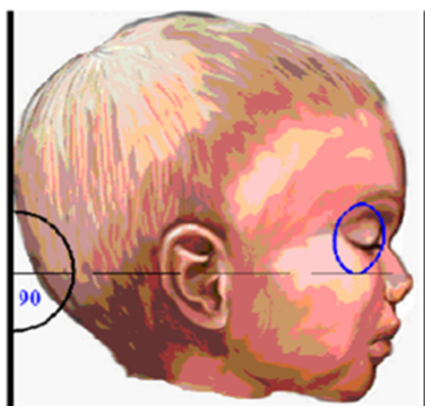
7. Zdjąć dziecko ze stołu.
8. Zmierzyć odległość od ściany do zaznaczonego miejsca za pomocą centymetra krawieckiego. Centymetr należy prowadzić w linii prostej, zwracając uwagę, aby nie był skręcony i/lub rozciągnięty.
9. Wynik należy zapisać z dokładnością do **1 mm**.
10. Pomiar wykonać jeszcze dwa razy, postępując zgodnie z instrukcją, zapisać wyniki.

Wykonanie pomiaru wysokości ciała – dzieci powyżej 24. miesiąca życia.

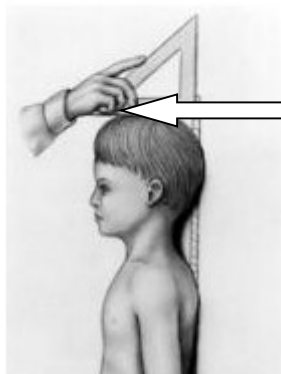
1. Dziecko należy ustawić tyłem do ściany (drzwi lub futryny).
2. Poprosić dziecko, aby przyjęło pozycję swobodnie wyprostowaną: kończyny dolne powinny być wyprostowane, stopy złączone piętami, palce lekko rozwarte, ręce swobodnie zwisają wzdłuż tułowia.
3. Ciało dziecka powinno być ustawione w jednej linii. W trakcie wykonywania pomiaru dziecko powinno swobodnie oddychać (zwrócić uwagę, aby dziecko nie nabierało powietrza i nie wstrzymywało oddechu).

4. Głowa dziecka musi być ustawiona tak, aby dolna krawędź oczodołu i górna krawędź otworu słuchowego zewnętrznego znajdowały się w jednej linii, równoległej do podłogi (tzw. płaszczyzna frankfurcka), dziecko patrzy na wprost przed siebie. Dziecko nie może zadzierać głowy do góry.

5. Przyłożyć ekierkę, tak aby jedną krawędzią przylegała do ściany, a drugą do szczytu głowy dziecka (patrz rysunek poniżej). Zaznaczyć na ścianie wysokość ciała dziecka.
(Pomiar można wykonać w łazience lub innym pomieszczeniu wyłożonym glazurą, wynik zaznaczyć mazakiem, który łatwo zmyć płynem do mycia szyb lub zmywaczem do paznokci).

Wysokość ciała dziecka

6. Poprosić dziecko, aby odeszło od ściany i wykonało kilka kroków po pokoju.

7. Zmierzyć odległość od zaznaczonego miejsca na ścianie do podłogi (wysokość ciała dziecka) za pomocą centymetra krawieckiego. Centymetr należy prowadzić w linii prostej, zwracając uwagę, aby nie był skręcony i rozciągnięty. Wynik zapisać z dokładnością do **1 mm**.
8. Zmierzyć dziecko jeszcze 2 razy, postępując zgodnie z instrukcją, zapisać wyniki.

Instrukcja wykonania pomiarów antropometrycznych w Poradni Podstawowej Opieki Zdrowotnej

Szanowni Państwo,

Zwracamy się z prośbą o wykonanie pomiarów antropometrycznych dziecka z grupy badanej w ramach ogólnopolskiego projektu badawczego pt. „**Kompleksowa ocena sposobu żywienia dzieci w wieku od 5. do 36. miesiąca życia – badanie ogólnopolskie 2016 rok**”, który jest realizowany przez Instytut Matki i Dziecka w Warszawie, we współpracy z Fundacją Nutricia oraz instytutem badawczym TNS Polska. Jest to badanie naukowe, w którym uczestniczy ponad 1000 dzieci z całego kraju, dlatego w celu zachowania jednolitej techniki pomiarowej, prosimy o zważenie i zmierzenie dziecka, zgodnie z poniższą instrukcją oraz zapisanie wyników na załączonej „Karcie pomiarów antropometrycznych”.

Dziękujemy.

Przygotowanie dziecka do pomiarów.

5. Dziecko powinno być rozebrane:
 - niemowlęta – bez pieluchy, bez ubranka
 - dzieci starsze, nie korzystające z pieluchy – pomiary mogą być wykonane w bieliźnie (majtki, cienkie skarpetki)
6. Zalecane jest, aby dziecko opróżniło pęcherz moczowy przed wykonaniem pomiarów.
7. Ok. 1 godzinę przed wykonaniem pomiarów dziecko nie powinno jeść i pić.
8. Włosy dziecka należy rozwiązać i usunąć z nich wszelkie ozdoby typu: frotki, gumki, spinki, opaski itp.

MASA CIAŁA:

Dziecko należy zważyć na wadze elektronicznej.

Wykonanie pomiaru masy ciała niemowląt:

1. Wagę wypoziomować i ustawić na twardym, stabilnym podłożu.
2. Włączyć i wyzerować wagę. *Jeśli dziecko jest ważone na jednorazowym prześcieradle lub na pieluszce/kocyku, najpierw należy położyć prześcieradło/pieluszkę/kocyk na wadze, następnie wyzerować wagę (poprzez wciśnięcie przycisku TARE).*
3. Gdy na liczniku pojawi się 0,00 należy położyć lub posadzić dziecko na wadze.
4. Dziecko nie powinno się poruszać w trakcie wykonania pomiaru, należy poczekać aż wynik na wyświetlaczu wagi ustabilizuje się.
5. Wynik pomiaru należy zapisać z dokładnością **0,01 kg**.
6. Zdjąć dziecko z wagi.
7. Ponownie wyzerować wagę i zważyć dziecko jeszcze raz – zapisać wynik.

UWAGA: Jeśli różnica pomiędzy pierwszym a drugim pomiarem wynosi 0,2 kg lub więcej, należy wykonać trzeci pomiar i zapisać wynik.

Wykonanie pomiaru masy ciała dzieci starszych, w pozycji stojącej:

7. Wagę należy wypoziomować i ustawić na twardym, stabilnym podłożu.
8. Włączyć i wyzerować wagę. Gdy na liczniku pojawi się 0,0 - poprosić dziecko o wejście na wagę. Dziecko powinno stać stabilnie na środku wagi, przyjmując wyprostowaną pozycję, tak aby ciężar ciała był rozłożony równomiernie na obu stopach, wzrok skierowany przed siebie.
9. Wynik należy zapisać z dokładnością do **0,1 kg**.
10. Polecić dziecku zejście z wagi i wykonanie kilku kroków po gabinecie.
11. Ponownie wyzerować wagę i zważyć dziecko jeszcze raz, zapisać wynik.

UWAGA: Jeśli różnica pomiędzy pierwszym a drugim pomiarem wynosi **0,2 kg** lub więcej – należy wykonać trzeci pomiar i zapisać wynik.

Uwaga: Dzieci, które nie współpracują z osobą wykonującą pomiar, wykazują niepokój i (lub) strach przed samodzielnym staniem/leżeniem na wadze, należy zważyć na wadze elektronicznej wraz z opiekunem zgodnie z poniższą instrukcją.

1. Włączyć wagę.
2. Poprosić opiekuna, aby stanął na wadze wraz z trzymanym na ręku dzieckiem, a następnie zważyć opiekuna bez dziecka. Aby uzyskać wynik – **masę ciała dziecka** – należy od masy opiekuna z dzieckiem odjąć masę ciała opiekuna.
Jeśli waga posiada funkcję TARE, można najpierw zważyć opiekuna bez dziecka, wyzerować wagę poprzez naciśnięcie przycisku TARE, a następnie zważyć opiekuna z dzieckiem – na wyświetlaczu pojawi się wynik – masa ciała dziecka.
3. Zapisać wynik i wykonać pomiar jeszcze raz.
UWAGA: Jeśli różnica pomiędzy pierwszym a drugim pomiarem wynosi **0,2 kg** lub więcej – należy wykonać trzeci pomiar i zapisać wynik.

DLUGOŚĆ/WYSOKOŚĆ CIAŁA:

Długość ciała dzieci od 5. do 24. m.ż. należy mierzyć w pozycji leżącej za pomocą liberometru, infantometru, ławeczki Epsteina lub maty pomiarowej. Wyniki należy zapisać z dokładnością do **1 mm**.

Do wykonania pomiaru długości ciała dziecka, powinny być zaangażowane dwie osoby (np. opiekun dziecka i lekarz/pielęgniarka). Opiekun dziecka kontroluje ułożenie głowy, lekko przytrzymując, aby głowa nie odsunęła się od urządzenia pomiarowego, a pielęgniarka/lekarz prostuje kończyny dolne i wykonuje pomiar, odczytuje wynik.

Wysokość ciała dzieci od 24. do 36. m.ż. należy mierzyć w pozycji stojącej za pomocą stadiometru lub antropometru. Wyniki należy zapisać z dokładnością do **1 mm**.

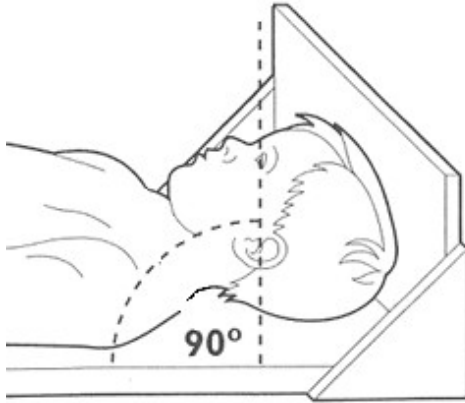
Jeśli dziecko ukończyło 24 m.ż., ale nie stoi samodzielnie, należy wykonać pomiar długości ciała w pozycji leżącej.

Wykonanie pomiaru długości ciała w pozycji leżącej – dzieci od 5. do 24. miesiąca życia

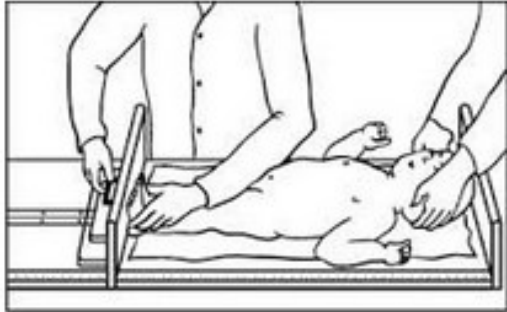
1. Przygotować urządzenie pomiarowe.

2. Położyć dziecko na plecach, tak aby szczytem głowy dotykało do ogranicznika urządzenia pomiarowego.
3. Głowę dziecka należy ułożyć w płaszczyźnie frankfurckiej, tzn. dolna krawędź oczodołu i górna krawędź otworu słuchowego zewnętrznego powinny znajdować się w jednej linii, prostopadłej do podłogi, dziecko patrzy prosto do góry. Należy kontrolować, aby dziecko nie odchyłało głowy do tyłu.

4. Dziecko powinno leżeć swobodnie wyprostowane, ciało ułożone w jednej linii, ręce wzdłuż tułowia.
5. Kończyny dolne należy wyprostować, lekko przytrzymując kolana i dosunąć ruchomą część urządzenia pomiarowego do **powierzchni podeszwy stóp**, ustawionych prostopadle do podudzi.

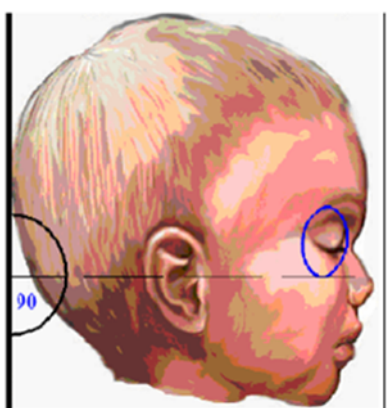
6. Należy odczytać i zapisać wynik, z dokładnością do **1 mm**.
7. Należy zdjąć dziecko z urządzenia pomiarowego i położyć ponownie w celu wykonania drugiego pomiaru, postępując zgodnie z instrukcją.
UWAGA: Jeśli różnica pomiędzy pierwszym a drugim pomiarem wynosi **0,5 cm** lub więcej, należy wykonać trzeci pomiar i zapisać wynik.

Wykonanie pomiaru wysokości ciała w pozycji stojącej – dzieci powyżej 24. miesiąca życia.

1. Przygotować stadiometr/wzrostomierz poprzez podniesienie płaszczyzny głowowej miernika ponad głowę mierzonego dziecka.
2. Poprosić dziecko, aby stanęło pod miernikiem i przyjęło pozycję swobodnie wyprostowaną: kończyny dolne powinny być wyprostowane, stopy złączone piętami, palce lekko rozwarte, ręce swobodnie zwisają wzdłuż tułowia.
3. Ciało dziecka powinno być ustawione w jednej linii. W trakcie wykonywania pomiaru dziecko powinno swobodnie oddychać (nie może nabierać powietrza i wstrzymywać oddechu).

4. Głowa dziecka musi być ułożona w płaszczyźnie frankfurckiej, tzn. dolna krawędź oczodołu i górna krawędź otworu słuchowego zewnętrznego powinny znajdować się w jednej linii, równoległej do podłogi, dziecko patrzy na wprost przed siebie. Należy zwrócić uwagę, aby dziecko nie zadzierało głowy do góry.

5. Zsunąć płaszczyznę mierzącą wzrostomierza ku dołowi, tak aby dotykała do najwyższego punktu głowy dziecka.
6. Sprawdzić, czy dziecko utrzymuje prawidłową postawę ciała.
7. Odczytać wynik i zapisać z dokładnością do **1 mm**.
8. Poprosić dziecko, aby przeszło kilka kroków po gabinecie i powtórzyć pomiar, zapisując wynik.
UWAGA: Jeżeli różnica pomiędzy pierwszym a drugim pomiarem wynosi 0,5 cm lub więcej – należy wykonać trzeci pomiar i zapisać wynik.

Załącznik IV

Załącznik IV
INSTRUKCJA DLA ANKIETERA – ankieta cz. A, B, C

Uwagi wstępne

1. Osobom, które wyraziły zgodę na udział w badaniu, należy przedstawić INFORMACJĘ NT. PROWADZONEGO BADANIA DLA RODZICÓW / OPIEKUNÓW PRAWNYCH DZIECKA (informacja zostaje u respondenta), a następnie muszą one podpisać czytelnie (imieniem i nazwiskiem) FORMULARZ ŚWIADOMEJ ZGODY RESPONDENTA.
2. Respondenta należy poinformować, iż wypełnienie ankiety z ankieterem (część A, B, C) zajmie około 30 minut (wizyta 1) oraz umówić się na następne spotkanie (wizyta 2) w celu odbioru zanotowanego jadłospisu dziecka (część D) oraz karty aktualnych pomiarów antropometrycznych. Zapis jadłospisu dziecka musi obejmować cztery dni, w tym dwa weekendowe / świąteczne (np. czwartek, piątek, sobota, niedziela lub sobota, niedziela, poniedziałek, wtorek). Podczas drugiej wizyty ankieter zobowiązany jest do weryfikacji zapisu jadłospisu z zastosowaniem *Albumu Fotografii Produktów i Potraw*, zgodnie ze szczegółową instrukcją wypełniania / uzupełniania dzienniczka żywieniowego. Przewidywany czas trwania drugiej wizyty to ok. 30 minut.
3. Jeśli dziecko uczęszcza do żłobka / przedszkola, należy poprosić respondenta o uzupełnienie wywiadu dotyczącego żywienia dziecka z personelem placówki opiekuńczej zgodnie z instrukcją zapisu diety i przykładowym jadłospisem dołączonym do dzienniczka żywieniowego. Rodzic otrzyma oficjalny list z informacją o badaniu, który będzie mógł przedstawić w placówce, do której uczęszcza dziecko.
4. Wywiad należy przeprowadzić z osobą odpowiedzialną za żywienie dziecka, w założeniu będzie to najczęściej matka dziecka, gdyż przede wszystkim to ona będzie w stanie udzielić precyzyjnej odpowiedzi na pytania dotyczące np. karmienia piersią, czy też wprowadzania żywności uzupełniającej. Oczywiście nie należy wykluczać udziału w badaniu innych członków rodziny opiekujących się dzieckiem, np. ojców pozostających na urlopie wychowawczym, pod warunkiem, że będą oni w stanie uzyskać na bieżąco, np. telefonicznie, informacje dotyczące żywienia dziecka, których nie posiadają. Respondent może podczas wywiadu wspomagać się informacjami nt. codziennej diety dziecka uzyskanymi od innych osób opiekujących się dzieckiem, np. babci, czy opiekunki.
5. Wywiad przeprowadza ankieter, ale w taki sposób, aby respondent miał wgląd w ankietę i mógł samodzielnie czytać pytania, szczególnie te, które mają wiele kategorii odpowiedzi. Należy respondentowi zawsze przedstawić pełną listę odpowiedzi i pozostawić odpowiednio dużo czasu na wybór właściwej (zgodnie z instrukcją do poszczególnych pytań).
6. Ważne jest, aby ankieter sprawdzał, czy respondent udzielił odpowiedzi na wszystkie pytania i dawał odpowiednio dużo czasu na odpowiedzi wymagające odtworzenia z pamięci informacji żywieniowych.
7. Każda z ankiet musi być zakodowana w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych części ankiety pochodzącej od jednego respondenta (nr respondenta). Kod musi znaleźć się na ekranie startowym skryptu do ankiety oraz na każdej ze stron z zapisem jadłospisu (część D ankiety), a także na Formularzu Świadomej Zgody i Karcie Pomiarów Antropometrycznych.
8. Podczas pierwszej wizyty należy poprosić Respondenta o przygotowanie książeczki zdrowia dziecka w celu zebrania informacji na temat urodzeniowej masy i długości ciała dziecka. Projekt badania zakłada, iż pomiary aktualnej masy ciała i długości/wysokości ciała wykonane zostaną w poradni POZ pomiędzy pierwszą a drugą wizytą ankietera. Respondentowi należy przekazać INSTRUKCJĘ WYKONANIA POMIARÓW ANTROPOMETRYCZNYCH oraz KARTĘ POMIARÓW ANTROPOMETRYCZNYCH. Dopuszczalne jest wykonanie pomiarów w domu w obecności przeszkolonego ankietera, jeśli Respondent nie ma

możliwości wizyty w poradni POZ – szczegółowe procedury uwzględnione zostały w INSTRUKCJI WYKONANIA POMIARÓW ANTROPOMETRYCZNYCH.

9. Wskazane byłoby uzyskanie przez ankietera zgody na kontakt telefoniczny z respondentem tuż przed drugą wizytą w celu potwierdzenia jej terminu oraz zebrania informacji, czy udało się zdobyć pomiary antropometryczne z poradni POZ. Jeśli rodzic / opiekun nie odbył takiej wizyty i nie może tego zrobić, należy uzyskać informację, czy w domu respondenta istnieje możliwość zmierzenia i zważenia dziecka (czy jest waga). Ankieter powinien być wyposażony w miarkę antropometryczną (pomiar długości / wysokości ciała) i ewentualnie mieć możliwość pozyskania wagi lekarskiej od lokalnego koordynatora badania.

**INFORMACJA NT. PROWADZONEGO BADANIA
DLA RODZICÓW / OPIEKUNÓW PRAWNYCH DZIECKA**

Szanowni Państwo,

W Instytucie Matki i Dziecka w Warszawie prowadzone są badania dotyczące oceny sposobu żywienia dzieci w wieku 5-36 miesięcy.

Realizacja badania wymaga dwóch wizyt ankietera w odstępie 4-7 dni oraz:

- przeprowadzenia wywiadu dotyczącego ogólnego stanu zdrowia dziecka oraz jego sposobu żywienia
- wykonania pomiarów masy ciała i długości/wysokości ciała dziecka w Poradni Podstawowej Opieki Zdrowotnej lub zgodnie z przekazaną szczegółową instrukcją
- starannego zapisu diety dziecka przez cztery dni (w tym dwa dni weekendowe / świąteczne) zgodnie z instrukcją
- zgody na kontakt telefoniczny w celu ewentualnego uzupełnienia zapisów jadłospisów

Badania jest anonimowe, a odpowiedzi Państwa wykorzystane zostaną wyłącznie zbiorczo do weryfikacji zaleceń żywieniowych.

Serdecznie dziękujemy za udział w badaniu.

Nr Respondenta

FORMULARZ ŚWIADOMEJ ZGODY

Zapoznałam / zapoznałem się z treścią **INFORMACJI NT. BADANIA DLA RODZICÓW / OPIEKUNÓW PRAWNYCH DZIECKA** przedstawioną mi przez ankietera.

Wyrażam zgodę na udział w badaniach ankietowych dotyczących kompleksowej oceny sposobu żywienia dzieci w wieku 5-36 miesięcy życia w Polsce.

Zgadzam się na wykorzystanie wyników badań w celach naukowych.

Wyrażam zgodę na kontakt telefoniczny w celu uzupełnienia zapisów jadłospisów

Nr tel.

.....
(miejsce, data)

.....
(podpis)

Część A. Dane rodzinno – środowiskowe

A.1. – A.2. Zapisać datę w formacie DD/MM/RRRR (dzień, miesiąc, rok). Koniecznie zanotować datę urodzenia dziecka, nawet jeśli respondent podaje wiek.

A.3. Zaznaczyć krzyżykiem w kratce odpowiednią płeć dziecka, którego dotyczy ankieta.

A.4. Zaznaczyć krzyżykiem w kratce wielkość ośrodka, w którym przeprowadzane jest badanie. Sprawdzić wcześniej odpowiednie informacje demograficzne na temat miejsca zamieszkania, gdyby respondent miał problemy z odpowiedzią.

A.5. Podać wiek matki (opiekunki prawnej, bądź partnerki ojca, ale zamieszkującego z dzieckiem) w latach.

A.6. Podać masę ciała matki w kilogramach

A.7. Podać wzrost matki w centymetrach

A.8. Podać wiek ojca (opiekuna prawnego, bądź partnera matki, ale zamieszkującego z dzieckiem) w latach.

A.9. Podać masę ciała ojca w kilogramach

A.10. Podać wzrost ojca w centymetrach

Informacje dotyczące masy ciała i wzrostu rodziców / opiekunów dziecka posłużą do obliczenia wskaźnika BMI rodziców / opiekunów dziecka. W przypadku skomplikowanej sytuacji rodzinnej dziecka, należy zebrać dane na temat rodziców / opiekunów zamieszkujących z dzieckiem.

Odpowiedź DANE NIEZNANE dotyczy sytuacji, gdy informacje nt. matki lub ojca nie są możliwe do uzyskania.

A.11. Podać wykształcenie rodziców / opiekunów prawnych zamieszkujących z dzieckiem.

A.12. Podać liczbę wszystkich osób zamieszkujących wspólnie z rodzicami / opiekunami i dzieckiem, którego dotyczy ankieta (wliczając rodziców i badane dziecko), a następnie liczbę wszystkich małych dzieci w gospodarstwie domowym (wliczając badane dziecko). Osobno należy zakodować informacje o rodzeństwie dziecka, którego dotyczy ankieta.

Treść pytania i instrukcje dla ankietera zostaną dostosowane do wersji elektronicznej.

A.13. Zaznaczyć, którzy z członków rodziny dziecka, zamieszkujący wspólnie w gospodarstwie domowym, pracują zarobkowo. W przypadku wskazania „inne osoby” zanotować stopień pokrewieństwa w stosunku do dziecka (np. babcia dziecka itp.).

Uwaga: przez ojca rozumiemy również partnera matki lub opiekuna prawnego, czyli osoby zamieszkujące z dzieckiem i mające wpływ na jego żywienie. Tak samo w przypadku matki – jeśli matka nie mieszka z dzieckiem, a mieszka partnerka życiowa lub opiekunka prawna traktujemy jako matkę -> ważne, żeby mieszkała z dzieckiem i miała wpływ na żywienie.

A.14. Poprosić respondenta o subiektywną ocenę sytuacji materialnej. Nie odnosić się do żadnych zobiektywizowanych wskaźników.

A.15. Zaznaczyć, czy dziecko, którego dotyczy ankieta, uczęszcza w ciągu dnia do placówki opiekuńczo – wychowawczej (żłobek, przedszkole, ognisko przedszkolne, inne), gdzie otrzymuje posiłki w ramach żywienia zbiorowego.

Jeśli dziecko nie uczęszcza do żadnej placówki opiekuńczo – wychowawczej, poprosić o wskazanie, kto opiekuje się dzieckiem w godzinach, gdy rodzice / opiekunowie (oboje lub jedno z nich) pracują zawodowo / studiują. Chodzi o osobę, która w tym czasie odpowiada m.in. za żywienie dziecka.

A.16. Przez wiedzę o żywieniu dziecka rozumiemy wszelkie informacje nt. asortymentu produktów spożywczych dla małych dzieci dostępnych na rynku, modelu żywienia dzieci, czasu i sposobu wprowadzania nowych produktów do diety dziecka, kształtowania korzystnych nawyków żywieniowych, błędów w żywieniu dziecka, substancjach i dodatkach do żywności niekorzystnych dla dzieci, w tym z problemami zdrowotnymi.

Należy poprosić respondenta o wskazanie wszystkich właściwych odpowiedzi.

A.17. Poprosić respondenta o wskazanie, czy znane są mu wymienione akcje promujące zdrowe żywienie dzieci. Należy zaznaczyć TAK lub NIE w każdym wierszu.

A.18. Poprosić respondenta o wskazanie, czy znane jest mu pojęcie programowania żywieniowego. Należy zaznaczyć TAK lub NIE.

A.19. Pytanie dotyczy znajomości idei „1000 pierwszych dni”.

A.20. Należy poprosić respondenta o ustosunkowanie się do przeczytanego stwierdzenia.

Część B. Stan odżywienia dziecka

B.1. Poprosić respondenta o wpisanie urodzeniowych danych antropometrycznych dziecka zgodnie z zapisem w książeczce zdrowia.

UWAGA: Pomiary aktualnej masy ciała i wzrostu dziecka powinny zostać wykonane w placówce medycznej opiekującej się dzieckiem w okresie pomiędzy pierwszą a drugą wizytą ankietera. Rodzice powinni dostarczyć dokument z pomiarami (KARTA POMIARÓW ANTROPOMETRYCZNYCH) z pieczęcią z placówki podstawowej opieki zdrowotnej. W wyjątkowych sytuacjach dopuszczalne jest samodzielne wykonanie pomiarów w domu w obecności przeszkolonego ankietera, zgodnie z INSTRUKCJĄ WYKONANIA POMIARÓW ANTROPOMETRYCZNYCH, którą należy przekazać z rodzicom wraz z KARTĄ POMIARÓW ANTROPOMETRYCZNYCH.

B.2. Poprosić o subiektywną ocenę stanu zdrowia dziecka. Należy wybrać jedną odpowiedź.

B.3. Poprosić respondenta o określenie, jak często u dziecka pojawiają się wymienione problemy gastryczne. W każdym wierszu należy zaznaczyć jedną odpowiedź.

B.4. Poprosić o subiektywną ocenę aktywności ruchowej dziecka. Należy wybrać jedną odpowiedź, która pokazuje jak rodzic/opiekun ocenia aktywność swojego dziecka w porównaniu do rówieśników.

Część C.I. ankiety przeznaczona jest do oceny sposobu żywienia niemowląt (dzieci do ukończenia 12. miesiąca życia)

C.I.1. Poprosić o informację, czy matka aktualnie karmi piersią. Możliwe są następujące sytuacje:

- 1) karmienie wyłączne oznacza, że dziecko jest karmione jedynie pokarmem matki, bez dopajania i bez podawania żadnych innych pokarmów;
- 2) karmienie piersią oraz dopajanie dziecka jedynie wodą (bez soków, herbatek i innych płynów);
- 2) karmienie piersią i mlekiem modyfikowanym – dziecko jest karmione piersią, ale matka podaje także mleko modyfikowane (ew. z dodatkiem kleiku / kaszki), ale nie wprowadziła żadnych dodatkowych pokarmów – soków, kaszek, obiadków, deserków, biszkoptów itp., dopuszczalne jest dopajanie wodą;
- 2) karmienie piersią oraz żywnością uzupełniającą – dziecko jest karmione piersią, matka nie podaje mleka modyfikowanego, ale wprowadziła już żywność uzupełniającą, czyli np. kaszki, obiadki, deserki, biszkopty, soki, itp. ;
- 3) karmienie piersią i mlekiem modyfikowanym oraz żywnością uzupełniającą- dziecko jest karmione piersią, matka podaje również mleko modyfikowane, w tym z dodatkiem kaszki / kleiku, a także wprowadziła już żywność uzupełniającą, czyli np. kaszki, obiadki, deserki, biszkopty, soki, itp. ;
- 3) matka nie karmi piersią.

Zanotować, czy dziecko jest karmione piersią, niezależnie od tego, czy matka uważa karmienie za posiłek, czy też np. za rytuał ułatwiający usypianie.

W przypadku dzieci karmionych piersią, poprosić o podanie liczby karmień / przystawień dziecka do piersi w ciągu doby (nie dnia), w tym w nocy (liczba karmień nocnych zawarta jest w liczbie karmień w ciągu doby). Poprosić, aby matka podała, ile minut przeciętnie trwa pojedyncze karmienie.

W przypadku dzieci nie karmionych piersią, zanotować, ile miesięcy dziecko było karmione piersią oraz jak długo było karmione wyłącznie piersią, czyli bez podawania żadnych innych płynów / pokarmów (jeśli matka od początku karmiła dziecko mlekiem modyfikowanym lub karmiła piersią i dokarmiła mlekiem modyfikowanym, wtedy zanotować, że karmienie wyłączne trwało **0 miesięcy**).

C.I.2. Poprosić o wypełnienie kwestionariusza częstości spożycia poszczególnych posiłków. Zwrócić uwagę, aby zaznaczono jedną odpowiedź w każdym wierszu. Jeśli respondent będzie miał trudność z określeniem, jakie posiłki dziecko spożywa, poprosić o spokojne zastanowienie się i próbę dopasowania modelu żywienia dziecka do przedstawionego wzorca, poprzez np. rozpoczęcie od posiłków, które dziecko na pewno spożywa lub odwrotnie – których dziecko z całą pewnością nie otrzymuje.

C.I.3. Pytanie C.I.3. zadawane jeżeli w C.I.2 wskazano przy kategorii „Posiłek/picie w nocy” odpowiedzi: Codziennie LUB Przynajmniej 2-4razy w tygodniu LUB 1 raz w tygodniu.

Jeśli respondent wskaże, że dziecko przynajmniej raz w tygodniu spożywa posiłek w nocy, poprosić o odpowiedź, jaki jest to najczęściej posiłek. Należy wybrać jedną odpowiedź.

C.I.4. Poprosić respondenta o określenie, czy dziecko pojada między głównymi posiłkami i jak często otrzymuje wymienione rodzaje produktów. Należy wskazać jedną odpowiedź w każdym wierszu.

Jeśli sposób żywienia dziecka odbiega od tradycyjnego wzorca (trzy główne posiłki i dwa małe), a często taka sytuacja ma miejsce w przypadku niemowląt i dzieci, które dopiero skończyły pierwszy rok życia, respondent może mieć trudność z odpowiedzią na to pytanie. Należy wtedy zasugerować, aby zaznaczył te produkty, które dziecko otrzymuje, a które na pewno nie wchodzi w skład głównych posiłków, np. chrupki, paluszki, cząstki owoców itp.

C.I.5. Poprosić respondenta o wskazanie, jaki rodzaj napoju dziecko najczęściej otrzymuje do picia pomiędzy posiłkami (nie więcej niż dwie odpowiedzi).

C.I.6. Poprosić respondenta o określenie, w jaki sposób przygotowywane są posiłki dla dziecka. Zwrócić uwagę, aby w każdym wierszu zaznaczono jedną odpowiedź dotyczącą częstości stosowania określonego sposobu przygotowania posiłków, w tym występowania w żywieniu dziecka określonego asortymentu produktów, posiłków / potraw (gotowe przetwory, dania kuchni domowej itp.).

Gotowanie osobno dla dziecka oznacza, iż dziecko je inne potrawy niż pozostali domownicy, np. zupy, potrawy mięsne przygotowywane specjalnie dla dziecka.

Kategoria „Korzystam z gotowych produktów przeznaczonych dla niemowląt i dzieci ...” dotyczy tzw. środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, do których zaliczamy produkty przeznaczone dla dzieci poniżej 3. roku życia, takie jak:

- mleko modyfikowane początkowe, następne, typu junior -najczęściej w proszku, do regeneracji (przygotowania z wodą),
- preparaty mlekozastępcze (podawane ze wskazań medycznych);
- kaszki, kleiki bezglutenowe i zawierające gluten, z dodatkiem lub bez owoców – najczęściej w proszku, do regeneracji
- zupki, obiadki, przeciera owocowe, owocowo-warzywne – głównie słoiczkach, ale także w saszetkach lub w plastikowych kubeczkach – w porcjach na jeden posiłek
- soki dla niemowląt i małych dzieci, ze wskazaniami odnośnie do wieku, od którego można je stosować

Żywność taką należy odróżnić od produktów spożywczych adresowanych do dzieci, ale nie będących środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego – głównie soków, napojów, nektarów oraz serków i deserów mlecznych.

C.I.7. Pytanie C.I.7 zadawane jeżeli w C.I.6 w kategorii „Gotuję osobno dla dziecka” wskazano odpowiedzi: Codziennie LUB Przynajmniej 2-4razy w tygodniu LUB 1 raz w tygodniu.

Jeśli respondent wskaże, że przynajmniej raz w tygodniu gotuje osobno dla dziecka, to należy poprosić go o odpowiedź, gdzie najczęściej kupuje / skąd pozyskuje żywność do przygotowania posiłków dla dziecka. Należy zaznaczyć maksymalnie dwie odpowiedzi.

C.I.8. Poprosić respondenta o wskazanie, z jakiej wody korzysta przygotowując mleko modyfikowane lub preparat mlekozastępczy dla dziecka, jeśli stosuje takie produkty. Należy zaznaczyć maksymalnie dwie odpowiedzi.

C.I.9. Poprosić respondenta o wskazanie miesiąca, w którym wprowadzone zostały do diety dziecka produkty z listy. Jeśli produkt nie został wprowadzony do końca 12. miesiąca życia dziecka, należy zaznaczyć wskazanie „Nie wprowadzono”. Wiersze bez żadnego wskazania oznaczają brak danych.

C.I.10. Pytanie należy zadać tylko tym respondentom, którzy w pytaniu C.I.9. wskazali, że przynajmniej jeden z następujących napojów: herbatka dla dzieci, herbata lub sok zostały wprowadzone w żywieniu dziecka wcześniej niż woda. Należy zaznaczyć wszystkie podane przez respondenta odpowiedzi.

C.I.11. Poprosić respondenta o wypełnienie kwestionariusza częstości wykorzystywania w żywieniu dziecka wymienionych asortymentów żywności. Zwrócić uwagę, aby w każdym wierszu zaznaczono jedną odpowiedź.

Należy uwzględnić każde zastosowanie danego asortymentu żywności w przygotowaniu potraw – warzywa świeże to nie tylko warzywa jedzone w postaci surowej, ale także zastosowane w surówce, zupie, jarzynce. Wymienione w tabeli produkty mogą pojawiać się w dietach dziecka jako np. surowa marchewka do gryzienia, jajo ugotowane na twardo, ale także jako składniki potraw, np. warzywa świeże zastosowane do przygotowania zupy, dodatek jajka do naleśników, panierki, klusek, kotletów mielonych itp.

C.I.12. Poprosić o wskazanie jednej odpowiedzi najlepiej opisującej zastosowanie soli w potrawach dla dziecka.

C.I.13. Poprosić respondenta o scharakteryzowanie upodobań / zachowań żywieniowych dziecka. Należy zaznaczyć po jednej odpowiedzi w pięciu kategoriach: dziecko poznaje nowe smaki chętnie lub niechętnie, lubi bądź nie lubi potraw mięsnych, lubi bądź nie lubi jaj/warzyw/owoców/wody.

C.I.14. Pytanie dotyczy sytuacji, w jakich karmione jest dziecko. Należy poprosić respondenta o wskazanie jednej odpowiedzi najlepiej oddającej, jak najczęściej przebiega karmienie dziecka w domu rodzinnym. Jeśli żadna z podanych kategorii odpowiedzi nie odzwierciedla realnej sytuacji, należy poprosić respondenta o krótkie scharakteryzowanie, jak karmione jest najczęściej dziecko (kategoria „Inaczej/żadne z powyższych”).

C.I.15. Poprosić respondenta o wskazanie, czy dziecko regularnie spożywa posiłki.

C.I.16. Należy poprosić, aby respondent wskazał jedną odpowiedź, która najlepiej opisuje stosowane przez nie sposoby radzenia sobie z odmową spożycia posiłku ze strony dziecka. Jeśli żadna z kategorii odpowiedzi nie jest właściwa, poprosić matkę o krótkie scharakteryzowanie stosowanych przez nią strategii (kategoria „inne – jakie?”).

C.I.17. Poprosić respondenta o wskazanie, czy dziecko aktualnie zażywa preparaty suplementujące dietę np. w witaminy, składniki mineralne czy inne substancje (np. probiotyki, tran itp.). W przypadku odpowiedzi twierdzącej, należy podać, czy lekarz zalecił ich stosowanie.

C.I.18. Poprosić respondenta o odpowiedź na pytanie, czy w żywieniu dziecka stosowana jest jakakolwiek dieta i jaka to dieta (w przypadku braku odpowiedniego rodzaju diety w podanych kategoriach odpowiedzi, poprosić o uzupełnienie kategorii „inna- jaka?”). W tym pytaniu respondent ma możliwość wielokrotnego wyboru odpowiedzi.

Zwrócić uwagę, aby respondent podał, czy dietę zalecił / monitoruje lekarz.

C.I.19. Poprosić respondenta o wskazanie, czy otrzymuje informacje dotyczące żywienia dziecka od lekarza pierwszego kontaktu w trakcie rutynowych wizyt i czy informacje te są dla respondenta satysfakcjonujące. Respondent ma możliwość swobodnej wypowiedzi na ten temat. Należy ją zanotować.

Część C.II. ankiety przeznaczona jest do oceny sposobu żywienia dzieci w wieku poniemowlęcym (dzieci po ukończeniu 12. miesiąca życia do ukończenia 3. roku życia).

C.II.1. Poprosić o informację, czy matka aktualnie karmi piersią. Zanotować, czy dziecko jest karmione piersią, niezależnie od tego, czy matka uważa karmienie za posiłek, czy też np. za rytuał ułatwiający usypianie.

W przypadku dzieci karmionych piersią, poprosić o podanie liczby karmień / przystawień dziecka do piersi w ciągu doby (nie dnia), w tym w nocy (liczba karmień nocnych zawarta jest w liczbie karmień w ciągu doby). Poprosić, aby matka podała, ile minut przeciętnie trwa pojedyncze karmienie.

W przypadku dzieci nie karmionych piersią, zanotować, ile miesięcy dziecko było karmione piersią oraz jak długo było karmione wyłącznie piersią, czyli bez podawania żadnych innych płynów / pokarmów (jeśli matka od początku karmiła dziecko mlekiem modyfikowanym lub karmiła piersią i dokarmiła mlekiem modyfikowanym, wtedy zanotować, że karmienie wyłączne trwało **0 miesięcy**).

C.II.2. Poprosić o wypełnienie kwestionariusza częstości spożycia poszczególnych posiłków. Zwrócić uwagę, aby zaznaczono jedną odpowiedź w każdym wierszu. Jeśli respondent będzie miał trudność z określeniem, jakie posiłki dziecko spożywa, poprosić o spokojne zastanowienie się i próbę dopasowania modelu żywienia dziecka do przedstawionego wzorca, poprzez np. rozpoczęcie od posiłków, które dziecko na pewno spożywa lub odwrotnie – których dziecko z całą pewnością nie otrzymuje.

C.II.3. Pytanie C.II.3. zadawane jeżeli w C.II.2 wskazano przy kategorii „Posiłek/picie w nocy” odpowiedzi: Codziennie LUB Przynajmniej 2-4razy w tygodniu LUB 1 raz w tygodniu.

Jeśli respondent wskaże, że dziecko przynajmniej raz w tygodniu spożywa posiłek w nocy, poprosić o wskazanie, jaki jest to najczęściej posiłek. Należy wybrać jedną odpowiedź.

C.II.4. Poprosić respondenta o określenie, czy dziecko pojada między głównymi posiłkami i jak często otrzymuje wymienione rodzaje produktów. Należy wskazać jedną odpowiedź w każdym wierszu.

Jeśli sposób żywienia dziecka odbiega od tradycyjnego wzorca (trzy główne posiłki i dwa małe), a często taka sytuacja ma miejsce w przypadku niemowląt i dzieci, które dopiero skończyły pierwszy rok życia, respondent może mieć trudność z odpowiedzią na to pytanie. Należy wtedy zasugerować, aby zazaczył te produkty, które dziecko otrzymuje, a które na pewno nie wchodzi w skład głównych posiłków, np. chrupki, paluszki, cząstki owoców itp.

C.II.5. Poprosić respondenta o wskazanie, jaki rodzaj napoju dziecko najczęściej otrzymuje do picia pomiędzy posiłkami (nie więcej niż dwie odpowiedzi).

C.II.6. Poprosić respondenta o określenie, w jaki sposób przygotowywane są posiłki dla dziecka. Zwrócić uwagę, aby w każdym wierszu zaznaczono jedną odpowiedź dotyczącą częstości stosowania określonego sposobu przygotowania posiłków, w tym występowania w żywieniu dziecka określonego asortymentu produktów, posiłków / potraw (gotowe przetwory, dania kuchni domowej itp.).

Gotowanie osobno dla dziecka oznacza, iż dziecko je inne potrawy niż pozostali domownicy, np. zupy, potrawy mięsne przygotowywane specjalnie dla dziecka.

Gotowanie osobno dla dziecka oznacza, iż dziecko je inne potrawy niż pozostali domownicy, np. zupy, potrawy mięsne przygotowywane specjalnie dla dziecka.

Kategoria „Korzystam z gotowych produktów przeznaczonych dla niemowląt i dzieci ...” dotyczy tzw. środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, do których zaliczamy produkty przeznaczone dla dzieci poniżej 3. roku życia, takie jak:

- mleko modyfikowane początkowe, następne, typu junior - najczęściej w proszku, do regeneracji (przygotowania z wodą),
- preparaty mlekozastępcze (podawane ze wskazań medycznych);
- kaszki, kleiki bezglutenowe i zawierające gluten, z dodatkiem lub bez owoców – najczęściej w proszku, do regeneracji
- zupki, obiadki, przeciera owocowe, owocowo-warzywne – głównie słoiczkach, ale także w saszetkach lub w plastikowych kubeczkach – w porcjach na jeden posiłek
- soki dla niemowląt i małych dzieci, ze wskazaniami odnośnie do wieku, od którego można je stosować

Żywność taką należy odróżnić od produktów spożywczych adresowanych do dzieci, ale nie będących środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego – głównie soków, napojów, nektarów oraz serków i deserów mlecznych.

C.II.7. Pytanie C.II.7 zadawane jeżeli w C.II.6 w kategorii „Gotuję osobno dla dziecka” wskazano odpowiedzi: Codziennie LUB Przynajmniej 2-4razy w tygodniu LUB 1 raz w tygodniu.

Jeśli respondent wskaże, że przynajmniej raz w tygodniu gotuje osobno dla dziecka, to należy poprosić go o wskazanie, gdzie najczęściej kupuje / skąd pozyskuje żywność do przygotowania posiłków dla dziecka. Należy zaznaczyć maksymalnie dwie odpowiedzi.

C.II.8. Poprosić respondenta o wskazanie, z jakiej wody korzysta przygotowując mleko modyfikowane lub preparat mlekozastępczy dla dziecka, jeśli stosuje takie produkty. Należy zaznaczyć maksymalnie dwie odpowiedzi.

C.II.9. Poprosić respondenta o odpowiedź na pytanie, czy dziecko spożywa żywność typu „fast food”, np. hamburgery, frytki, napoje mleczne typu „shake” itp. dostępną w restauracjach / barach szybkiej obsługi. Należy zaznaczyć odpowiedź twierdzącą, nawet jeśli sytuacje takie mają miejsce sporadycznie lub zdarzyło się to tylko raz czy kilka razy i również wtedy, gdy respondent podaje, że dziecko jedynie próbowało potrawy z talerza opiekunów.

Poprosić o określenie częstości wizyt dziecka w restauracjach / barach szybkiej obsługi

C.II.10. Poprosić respondenta o wypełnienie kwestionariusza częstości wykorzystywania w żywieniu dziecka wymienionych asortymentów żywności. Zwrócić uwagę, aby w każdym wierszu zaznaczono jedną odpowiedź.

Należy uwzględnić każde zastosowanie danego asortymentu żywności w przygotowaniu potraw – warzywa świeże to nie tylko warzywa jedzone w postaci surowej, ale także zastosowane w surówce, zupie, jarzynce. Wymienione w tabeli produkty mogą pojawiać się w dietach dziecka jako np. surowa marchewka do gryzienia, jajo ugotowane na twardo, ale także jako składniki potraw, np. warzywa świeże zastosowane do przygotowania zupy, dodatek jajka do naleśników, panierki, klusek, kotletów mielonych itp.

C.II.11. Poprosić o wskazanie jednej odpowiedzi najlepiej opisującej zastosowanie soli w potrawach dla dziecka.

C.II.12. Poprosić respondenta o scharakteryzowanie upodobań / zachowań żywieniowych dziecka. Należy zaznaczyć po jednej odpowiedzi w pięciu kategoriach: dziecko poznaje nowe smaki chętnie lub niechętnie, lubi bądź nie lubi potraw mięsnych, lubi bądź nie lubi jaj/warzyw/owoców/wody.

C.II.13. Pytanie dotyczy sytuacji, w jakich karmione jest dziecko. Należy poprosić respondenta o wskazanie jednej odpowiedzi najlepiej oddającej, jak najczęściej przebiega karmienie dziecka w domu rodzinnym. Jeśli żadna z podanych kategorii odpowiedzi nie odzwierciedla realnej sytuacji, należy poprosić respondenta o krótkie scharakteryzowanie, jak karmione jest najczęściej dziecko (kategoria „Inaczej/żadne z powyższych”).

C.II.14. Poprosić respondenta o wskazanie, czy dziecko regularnie spożywa posiłki.

C.II.15. Należy poprosić, aby respondent wskazał jedną odpowiedź, która najlepiej opisuje stosowane przez nie sposoby radzenia sobie z odmową spożycia posiłku ze strony dziecka. Jeśli żadna z kategorii odpowiedzi nie jest właściwa, poprosić matkę o krótkie scharakteryzowanie stosowanych przez nią strategii (kategoria „inne – jakie?”).

C.II.16. Poprosić respondenta o wskazanie, czy dziecko aktualnie zażywa preparaty suplementujące dietę np. w witaminy, składniki mineralne czy inne substancje (np. probiotyki, tran itp.).

W przypadku odpowiedzi twierdzącej, należy podać, czy lekarz zalecił ich stosowanie.

C.II.17. Poprosić respondenta o odpowiedź na pytanie, czy w żywieniu dziecka stosowana jest jakakolwiek dieta i jaka to dieta (w przypadku braku odpowiedniego rodzaju diety w podanych kategoriach odpowiedzi, poprosić o uzupełnienie kategorii „inna- jaka?”). W tym pytaniu respondent ma możliwość wielokrotnego wyboru odpowiedzi.

Zwrócić uwagę, aby respondent podał, czy dietę zalecił / monitoruje lekarz.

C.II.18. Poprosić respondenta o wskazanie, czy otrzymuje informacje dotyczące żywienia dziecka od lekarza pierwszego kontaktu w trakcie rutynowych wizyt i czy informacje te są dla respondenta satysfakcjonujące. Respondent ma możliwość swobodnej wypowiedzi na ten temat. Należy ją zanotować.

Materiał szkoleniowy dla ankietera

dotyczący wypełniania / uzupełniania części D ankiety (zapis jadłospisu)

I. Informacje do przekazania respondentowi podczas pierwszej wizyty

Wypełniając dzienniczek żywieniowy respondent powinien wiedzieć, że:

- dzienniczek został przygotowany do zapisywania w sposób szczegółowy tego, co dziecko zjadło i wypilo przez 4 kolejne dni: 2 dni robocze i 2 weekendowe/święteczne
- w dzienniczku należy zapisać wszystko, co dziecko zjadło i wypilo w ciągu całego dnia i ewentualnie w porze nocnej wraz z podaniem ilości pożywienia, niezależnie od tego, kto je karmi
- zanotować należy również nazwy i dawki przyjmowanych przez dzieci suplementów diety
- jeżeli dziecko uczęszcza do żłobka/przedszkola należy poprosić respondenta o zabranie dzienniczka żywieniowego ze sobą, aby uzupełnić go z personelem żłobka/przedszkola
- każdy podany dziecku rodzaj żywności, picia lub karmienie piersią powinno być wpisane w oddzielnej linii
- ilość pokarmu należy podawać w gramach (jeśli waga produktu jest znana) lub w tzw. miarach domowych (łyżka, szklanka, kromka itp.), które będą następnie weryfikowane na drugim spotkaniu przy użyciu Albumu Fotografii Produktów i Potraw zainstalowanym na tablecie.
- matka może sprawdzić gramaturę produktu, miarki wchodząc na stronę internetową ze zdjęciami z Albumu Fotografii Produktów i Potraw – należy poinstruować matkę jak może się na takiej stronie załogować i jak z niej korzystać.
- bardzo ważne jest systematyczne wypełnianie dzienniczka, bez odkładania na koniec dnia, w innym przypadku istnieje ryzyko pominięcia ważnych szczegółów.

II. Dane, które respondent powinien umieścić w 4-dniowym zapisie jadłospisu (szczegółowe informacje)

1. PIERWSZA KOLUMNA: POSIŁEK

Opisując posiłek/porę dnia (w kolumnie „posiłek”) respondent powinien zaznaczyć ten posiłek używając określenia zwyczajowego:

- śniadanie
- drugie śniadanie (to co dziecko zjadło/wypilo między pierwszym śniadaniem a obiadem)
- obiad (I danie, II danie, inne jedzenie/picie)
- podwieczorek (po południu: to co dziecko zjadło/wypilo po obiedzie a przed kolacją)
- kolacja
- przekąska / pojadanie (to co dziecko zjadło pomiędzy posiłkami)

lub:

w przypadku, kiedy dziecko spożywa więcej posiłków/potraw niż wymienione powyżej lub jest karmione piersią, respondent może opisywać posiłki numerując je kolejno, np. „posiłek1”, „posiłek 2” itd.

2. DRUGA I TRZECIA KOLUMNA: GODZINA I CZAS TRWANIA

3. Dla każdego posiłku respondent powinien wpisać godzinę rozpoczęcia posiłku i długość jego trwania w minutach. CZWARTA KOLUMNA: POSIŁKI I SKŁADNIKI

- 1) Respondent powinien rozpocząć wypełnianie tej części od wpisania rodzaju dania: np. jajecznica smażona na maśle z chlebem; kanapka z masłem, szynką i żółtym serem.

- Ważne jest, aby respondent przy formułowaniu tego opisu już mógł określić sposób przygotowania tego dania: potrawa gotowana, smażona, pieczona
- 2) Następnie respondent powinien poniżej zapisu dania wypisać wszystkie jego składniki, zarówno główne elementy dania, jak i półprodukty użyte do jego wytworzenia, czyli np. olej do smażenia, cukier do kompotu, jajko do kotletów mielonych. Należy zwrócić uwagę na to, czy produkt jest świeży czy mrożony – np. marchewka mrożona czy marchewka świeża

4. KOLUMNA PIĄTA: marka

Respondent powinien zanotować markę produktu podanego dziecku, zarówno jako osobny posiłek, jak i składnik potrawy złożonej.

Dotyczy to zarówno żywności paczkowanej zakupionej w działach z jedzeniem dla całej rodziny (np. serki, jogurty, mrożonki, dania gotowe z działu garmazeryjnego, soki i napoje...), jak i żywności przeznaczonej specjalnie dla niemowląt i małych dzieci (np. obiady i deserki w słoiczkach, kaszki, herbatki, soczki, mleko modyfikowane ...)W sytuacjach, gdy marka produktu jest trudna do określenia – np. jajko, chleb, kasza można pozostawić to pole puste.

5. SZÓSTA KOLUMNA: Ilość produktu/pożywienia podana w gramach lub miarach domowych

Respondent powinien bardzo dokładnie odnotować ilości zjedzonego pożywienia oraz wypitych napojów przez dziecko. Ilość należy podawać:

- w gramach, jeśli są one znane
np. całe opakowanie spożytego serka → masa netto spisana z opakowania; całe jabłko zważone na wadze kuchennej
- lub w tzw. miarach domowych
np. ilość napoju w przeliczeniu na szklanki/kubki, inne produkty/pokarmy/posiłki w przeliczeniu na łyżki stołowe lub łyżeczki; ilość pieczywa, wędlin w przeliczeniu na plastry i kromki z określeniem grubości; warzywa i owoce w ilościach sztuk z określeniem wielkości

Poniższa tabela przedstawia ilości produktów/potrav najczęściej spożywanych przez dzieci i ich orientacyjne wielkości

w miarach domowych:

Produkty/potravy	Ilość	Orientacyjna wielkość porcji
Śniadanie/kolacja		
mleko 0,5%; 1,5%; 2,0%; 3,2%; 3,5% tł.	250 ml	1 szklanka
mleko modyfikowane (nazwa producenta)		liczba miarek + objętość wody
kakao z cukrem (proszek)/kawa zbożowa	5 g	1 łyżeczka
płatki śniadaniowe	5 g	1 łyżka
kasza zbożowa	5 g	1 łyżka
kasza mleczno-zbożowa	10 g	1 łyżka
kromka chleba	50 g 35 g 25 g	1 kromka ok. 1 cm grubości 1 kromka średniej grubości 1 cienka kromka
kromka bułki/bułki słodkiej	35 g 25 g 15 g	1 kromka ok. 1 cm grubości 1 kromka średniej grubości 1 cienka kromka
kajzerka/grahamka	50 g	1 sztuka
pieczywo tostowe	15 g	1 kromka
bułka/rogal maślany	80 g	1 sztuka
masło/margaryna	5 g	1 płaska łyżeczka
szynka	25 g	1 plaster

połędwica sopocka/drobiowa	10 g	1 plaster
kiełbasa	10 g	2 plasterki
parówka	50 g	1 sztuka
ser żółty	15 g	1 plaster
ser biały (chudy, półtłusty, tłusty)	20 g	1 łyżka
ser topiony	25 g	1 trójkącik
dżem	20 g	1 łyżka
cukier	5 g 10 g	1 płaska łyżeczka 1 pełna łyżeczka
miód	10 g	1 łyżeczka
syrop malinowy	20 g	1 łyżka
herbatka granulowana (nazwa producenta)	2 g	1 łyżeczka
jajecznica (na maśle, oliwie, oleju, margarynie, smalcu)	50 g	1 jajo
sałatka warzywna (rodzaj dodanego tłuszczu – majonez, oliwa, olej, jogurt naturalny, śmietana)	25 g	1 łyżka
II śniadanie/podwieczorek		
deser twarogowy / mleczny	50 g 80 g 150 g	1 mały kubeczek 1 średni kubeczek 1 duży kubeczek
jogurt naturalny/owocowy (nazwa, wielkość opakowania)	100 g 120-135 g 180 g	1 mały kubeczek 1 średni kubeczek 1 duży kubeczek
kefir (nazwa producenta)	200 g	1 średni kubeczek
biskopt/herbatnik	5/10 g	1 sztuka
baton (nazwa producenta)	30 g	1 sztuka
czekolada	5 g	1 kostka
kisiel/budyń/galaretka	250 g	1 szklanka
sałatka owocowa	25 g	1 łyżka
ciasto (np. drożdżowe, biskoptowe)	40 g	1 kawałek
sernik/jabłecznik	80 g	1 kawałek

Obiad		
zupa: <ul style="list-style-type: none"> • wywar z jarzyn, z mięsa, z kości • zabelana (śmietana, jogurt naturalny, mleko – zawartość tłuszczu), zagęszczona (mąka, zasmażka) 	250 g	1 szklanka
	150 g	1 duża łyżka wazowa
	120 g	1 mała łyżka wazowa
II danie: <ul style="list-style-type: none"> • rodzaj mięsa (drób – udko, pierś, skrzydełko, korpus, cielęcina, wołowina, wieprzowina, królik i in.) • sposób przygotowania (smażenie, pieczenie, duszenie, gotowanie) • kotlet smażony panierowany (rodzaj tłuszczu – masło, margaryna, oliwa, olej, smalec; rodzaj panierki – jajko, bułka tarta, mąka) 	50 g 100 g 150 g	1 mały kotlet 1 średni kotlet 1 duży kotlet
	25 g 50 g 75 g	1 cienki plaster 1 średni plaster 1 gruby plaster
	50 g	1 średnia sztuka
	50 g	2 łyżki
	20 g	1 łyżka

• ziemniaki (rodzaj dodanego tłuszczu, mleka lub śmietany)	70 g	1 średni ziemniak
• ryż/kasza (rodzaj kaszy)/makaron (po ugotowaniu); dodatek tłuszczu	20 g	1 łyżka
• potrawy mączne (naleśnik, pierożki, kopytka)	80 g/40 g/20 g	1 szt./1 szt./1 szt.
• potrawy z jaj (omlet, jajecznica)	50 g/50 g	z 1 jajka/z 1 jajka
• surówki (rodzaj dodanego tłuszczu - oliwa, olej; jogurt naturalny, śmietana, majonez)	15 g	1 łyżka
• warzywa gotowane (rodzaj dodanego tłuszczu – masło, oliwa, olej; śmietana, jogurt naturalny, mleko, zasmażka, majonez)	25 g	1 łyżka
• sok/napój/kompot/woda/herbata	250 ml	1 szklanka
Warzywa, owoce		
pomidor	60 g	1 mały pomidor/4 plasterki
ogórek/ogórek kwaszony	10-15 g/50g	2-3 plasterki/1 mały ogórek
papryka	20 g	1 mały kawałek
rzodkiewka	10 g	1-2 sztuki
jabłko	100 g	1 małe jabłko
gruszka	100 g	1 mała gruszka
winogrona	100 g	10 winogron
mandarynka	100 g	1 średnia mandarynka
pomarańcza	60 g	3 części pomarańczy
grejpfrut	60 g	3 części pomarańczy
morela	60 g	2 średnie morele
brzoskwinia	150 g	1 średnia brzoskwinia
nektarynka	150 g	1 średnia nektarynka
śliwka	40 g	2 średnie śliwki
maliny	60 g	1 garść
truskawki	80 g	8 truskawek
czereśnie/wiśnie	80 g	½ małej miseczki
porzeczki/jagody	60 g	1 garść
banan	120 g	1 mały banan
ananas	30 g	1 plaster
kiwi	100 g	1 średnie kiwi
arbuz/melon	150 g	1 średni plaster
Woda / Płyny / napoje	250 ml	1 szklanka

Produkty w proszku, do regeneracji (przygotowania z wodą)

mleko modyfikowane
preparat mlekozastępczy
kaszki/kleiki

- kaszki bezmleczne
- kaszki z mlekiem

W zapisie ważne:

- całkowita wielkość porcji po przygotowaniu
- ilość użytej wody do przygotowania porcji w ml, jej rodzaj (mineralna butelkowana, wodociągowa)
- ilość miarek / łyżek produktu sypkiego
- dokładna nazwa handlowa produktu

ALE: należy też podać, ile przygotowanego posiłku dziecko faktycznie zjadło (np. dziecko wypilo / zjadło 150 ml kaszki na mleku modyfikowanym z przygotowanej porcji o wielkości 240 ml (180 ml wody + 6 miarek mleka modyfikowanego + 4 łyżki kaszki ryżowej – patrz tabela z przykładowym jadłospisem)

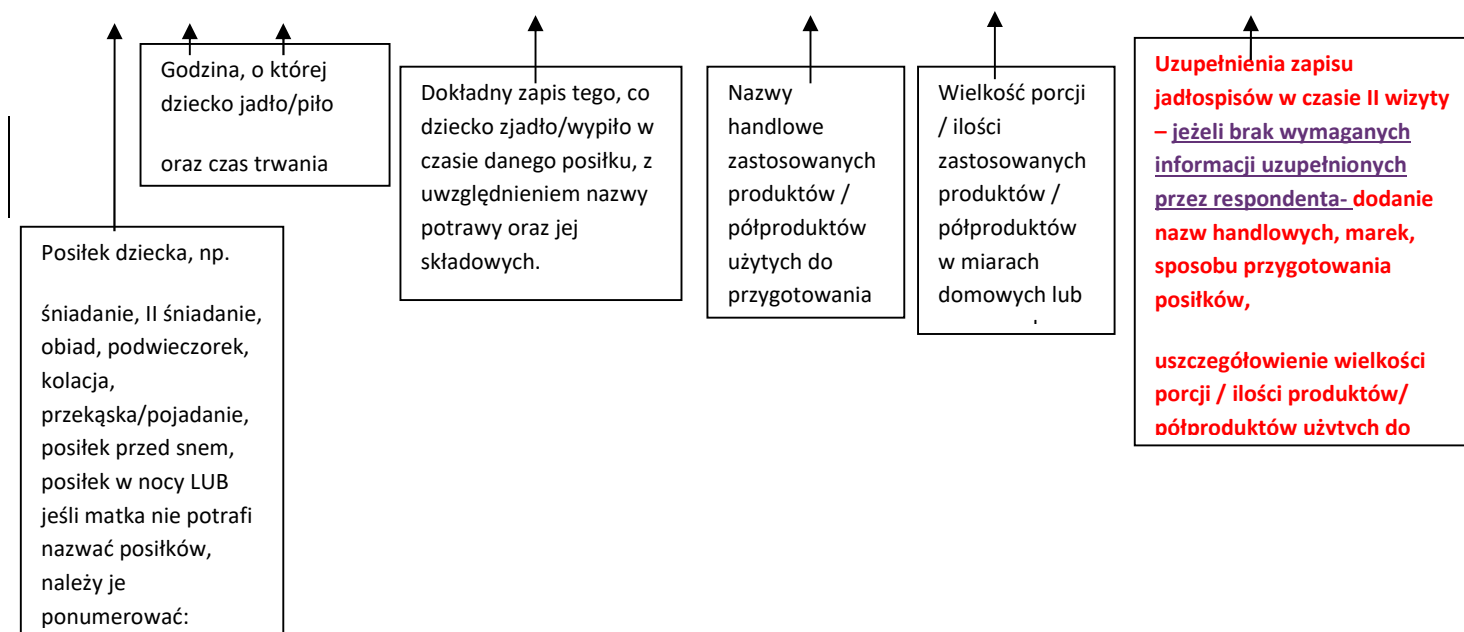
<p>Produkty gotowe do spożycia dla niemowląt i małych dzieci: zupki / obiadki przeciery/musy owocowe, owocowo-warzywne itp. desery mleczne, mleczno-zbożowe, zbożowo-owocowe itp. soki</p>	<p>W zapisie ważne:</p> <ul style="list-style-type: none"> wielkość słoika/opakowania dokładna nazwa handlowa produktu nazwa producenta <p>ALE: należy też podać, ile przygotowanego posiłku dziecko faktycznie zjadło – wielkość porcji zjedzonej przez dziecko</p>
---	---

III. Szczegółowe instrukcje dotyczące wypełniania / uzupełniania dzienniczka żywieniowego

III.1. Jak wypełniać dzienniczek żywieniowy - ilustracja graficzna

Część D. Zapis jadłospisów

Dzień 1: Proszę wpisać datę						Nr Respondenta
Posiłek	Godzina	Czas trwania posiłku	Co dziecko jadło i w jakiej ilości? - Proszę wpisać nazwę potrawy i kolejno jej składniki	Marka / nazwa handlowa	Orientacyjne wielkości porcji (szklanki, kromki, łyżki) lub gramy	Uzupełnienia WYPEŁNIA ANKIETER

III.2. Jak weryfikować zapisy jadłospisów – szczegółowa instrukcja oraz przykłady uzupełniania zapisu diety (wizyta 2)

DATA				
Posiłek	Godzina	Czas trwania posiłku	Co dziecko jadło i w jakiej ilości? - Proszę podać orientacyjne wielkości porcji (szklanki, kromki, łyżki, itp.).	
Śniadanie	7.00	15 min.	150 ml wody i kaszka mleczno-ryżowa z owocami	
Uzupełnienie				
		Kaszka: <ul style="list-style-type: none"> • pełna nazwa produktu, np. Bobovita kaszka mleczno-ryżowa z truskawkami • nazwa firmy / producenta – np. Nutricia • sposób przygotowania - ile łyżeczek / łyżek / miarek kaszki, ile wody (ml) • ile dziecko zjadło przygotowanej kaszki 	Dodatek owoców: <ul style="list-style-type: none"> • nazwa owoców świeżych / mrożonych / ze słoiczka / z pojemniczka / dżemu / konfitury – ile łyżeczek / łyżek • jeżeli owoce są gotowym produktem dla dziecka (słoiczek, pojemniczek) – proszę zapisać pełną nazwę produktu i nazwę firmy / producenta 	Dodatek cukru: <ul style="list-style-type: none"> • ile łyżeczek

DATA					
Posiłek	Godzina	Czas trwania posiłku	Co dziecko jadło i w jakiej ilości? - Proszę podać orientacyjne wielkości porcji (szklanki, kromki, łyżki, itp.).		
Śniadanie	8.00	15 min.	szklanka mleka		
Uzupełnienie					
		Mleko modyfikowane: <ul style="list-style-type: none"> • pełna nazwa produktu, np. mleko modyfikowane Bebilon 3 • nazwa firmy / producenta, np. Nutricia • sposób przygotowania - ile miarek mleka, ile wody 	Mleko płynne spożywcze: <ul style="list-style-type: none"> • mleko krowie z zawartością tłuszczu, np. 3,2% ; 2% ; 1,5% itd. • ile szklanek, objętość w mililitrach 	Dodatek kleiku/kaszki/płatków śniadaniowych: <ul style="list-style-type: none"> • dodatek kleiku / kaszki - ile łyżeczek / łyżek / miarek kleiku / kaszki • pełna nazwa kleiku / kaszki • nazwa firmy produkującej kaszkę • dodatek płatków śniadaniowych – rodzaj płatków lub nazwa handlowa, ile łyżek / łyżeczek 	Dodatek cukru: <ul style="list-style-type: none"> • ile łyżeczek

DATA							
Posiłek	Godzina	Czas trwania posiłku	Co dziecko jadło i w jakiej ilości? - Proszę podać orientacyjne wielkości porcji (szklanki, kromki, łyżki, itp.).				
Śniadanie	8.00	15 min.	kanapka z wędliną + liść sałaty + filiżanka kakao				
			Uzupełnienie				
			<table border="1"> <tr> <td style="vertical-align: top;"> Rodzaj pieczywa: <ul style="list-style-type: none"> pszenne, razowe, chleb, bułka, rogal – ile, np. kromka, ½ kromki, bułka, ½ bułki / rogala, kromka bułki / rogala, sprawdzić w Albumie Fotografii Produktów i Potraw gramaturę Dodatek masła: <ul style="list-style-type: none"> sprawdzić gramaturę </td> <td style="vertical-align: top;"> Dodatek wędliny: <ul style="list-style-type: none"> rodzaj wędliny- szynka / polędwica / kielbasa, np. z indyka / kurczaka / wieprzowiny / cielęciny – ile plasterków, sprawdzić w albumie gramaturę dodatek np. keczupu, gramaturę </td> <td style="vertical-align: top;"> Dodatek warzyw: <ul style="list-style-type: none"> np. pomidor, ogórek (świeży, kwaszony), papryka, sałata – ilość – plasterki, części, sztuki, sprawdzić gramaturę </td> <td style="vertical-align: top;"> Kakao: <ul style="list-style-type: none"> kakao – nazwa handlowa produktu, ile łyżeczek mleko - pełna nazwa produktu, np. mleko modyfikowane Bebilon 3; nazwa firmy / producenta – Nutricia; sposób przygotowania - ile miarek mleka, ile wody; mleko krowie z zawartością tłuszczu, np. 3,2% ; 2% ; 1,5% itd. ; ile szklanek dodatek cukru – ile łyżeczek </td> </tr> </table>	Rodzaj pieczywa: <ul style="list-style-type: none"> pszenne, razowe, chleb, bułka, rogal – ile, np. kromka, ½ kromki, bułka, ½ bułki / rogala, kromka bułki / rogala, sprawdzić w Albumie Fotografii Produktów i Potraw gramaturę Dodatek masła: <ul style="list-style-type: none"> sprawdzić gramaturę 	Dodatek wędliny: <ul style="list-style-type: none"> rodzaj wędliny- szynka / polędwica / kielbasa, np. z indyka / kurczaka / wieprzowiny / cielęciny – ile plasterków, sprawdzić w albumie gramaturę dodatek np. keczupu, gramaturę 	Dodatek warzyw: <ul style="list-style-type: none"> np. pomidor, ogórek (świeży, kwaszony), papryka, sałata – ilość – plasterki, części, sztuki, sprawdzić gramaturę 	Kakao: <ul style="list-style-type: none"> kakao – nazwa handlowa produktu, ile łyżeczek mleko - pełna nazwa produktu, np. mleko modyfikowane Bebilon 3; nazwa firmy / producenta – Nutricia; sposób przygotowania - ile miarek mleka, ile wody; mleko krowie z zawartością tłuszczu, np. 3,2% ; 2% ; 1,5% itd. ; ile szklanek dodatek cukru – ile łyżeczek
Rodzaj pieczywa: <ul style="list-style-type: none"> pszenne, razowe, chleb, bułka, rogal – ile, np. kromka, ½ kromki, bułka, ½ bułki / rogala, kromka bułki / rogala, sprawdzić w Albumie Fotografii Produktów i Potraw gramaturę Dodatek masła: <ul style="list-style-type: none"> sprawdzić gramaturę 	Dodatek wędliny: <ul style="list-style-type: none"> rodzaj wędliny- szynka / polędwica / kielbasa, np. z indyka / kurczaka / wieprzowiny / cielęciny – ile plasterków, sprawdzić w albumie gramaturę dodatek np. keczupu, gramaturę 	Dodatek warzyw: <ul style="list-style-type: none"> np. pomidor, ogórek (świeży, kwaszony), papryka, sałata – ilość – plasterki, części, sztuki, sprawdzić gramaturę 	Kakao: <ul style="list-style-type: none"> kakao – nazwa handlowa produktu, ile łyżeczek mleko - pełna nazwa produktu, np. mleko modyfikowane Bebilon 3; nazwa firmy / producenta – Nutricia; sposób przygotowania - ile miarek mleka, ile wody; mleko krowie z zawartością tłuszczu, np. 3,2% ; 2% ; 1,5% itd. ; ile szklanek dodatek cukru – ile łyżeczek 				

DATA															
Posiłek	Godzina	Czas trwania posiłku	Co dziecko jadło i w jakiej ilości? - Proszę podać orientacyjne wielkości porcji (szklanki, kromki, łyżki, itp.).												
Obiad	13.00	15 min.	zupa												
			Uzupełnienie												
			<table border="1"> <tr> <td style="vertical-align: top;"> Produkt gotowy (słoiczek): <ul style="list-style-type: none"> pełna nazwę produktu i nazwa firmy / producenta objętość słoiczka ile dziecko zjadło </td> <td colspan="3" style="text-align: center;">Zupa przygotowana sposobem domowym :</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> receptura / skład / z czego gotowana: <ul style="list-style-type: none"> - z warzyw - z warzyw i mięsa - z mięsa - z mięsa z kością rodzaj mięsa (kurczak, indyk, cielęcina, wieprzowina, wołowina, królik) część mięsa (pierś, udko ze skórą/bez skóry, tuszka, szynka itp.) ile dziecko zjadło gotowanego mięsa (łyżka/łyżeczka); wędliny (liczba plasterków) rodzaj warzyw: mrożone / świeże </td> <td style="vertical-align: top;"> Z czym podano: <ul style="list-style-type: none"> z makaronem z ryżem z kaszą z ziemniakami ilość w łyżkach / łyżeczkach dodatek jajka / żółtka </td> <td style="vertical-align: top;"> Czym doprawiona: <ul style="list-style-type: none"> masłem / margaryną oliwą / oliwek / olejem roślinnym smalcem śmietaną / jogurtem / mlekiem ilość - ile łyżeczek / łyżek na porcję dla dziecka jesli dodatek śmietany / jogurtu / mleka, dopytać o zawartość tłuszczu dodatek natki pietruszki / koperku / szczypiorku dodatek mąki, zasmażki dodatek kostek rosołowych / przypraw typu vegeta / innych </td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="text-align: center;"> <ul style="list-style-type: none"> ile dziecko zjadło (szklanki) czy dziecko zjadło warzywa z zupy czy tylko wywar </td> </tr> </table>	Produkt gotowy (słoiczek): <ul style="list-style-type: none"> pełna nazwę produktu i nazwa firmy / producenta objętość słoiczka ile dziecko zjadło 	Zupa przygotowana sposobem domowym :			<ul style="list-style-type: none"> receptura / skład / z czego gotowana: <ul style="list-style-type: none"> - z warzyw - z warzyw i mięsa - z mięsa - z mięsa z kością rodzaj mięsa (kurczak, indyk, cielęcina, wieprzowina, wołowina, królik) część mięsa (pierś, udko ze skórą/bez skóry, tuszka, szynka itp.) ile dziecko zjadło gotowanego mięsa (łyżka/łyżeczka); wędliny (liczba plasterków) rodzaj warzyw: mrożone / świeże 	Z czym podano: <ul style="list-style-type: none"> z makaronem z ryżem z kaszą z ziemniakami ilość w łyżkach / łyżeczkach dodatek jajka / żółtka 	Czym doprawiona: <ul style="list-style-type: none"> masłem / margaryną oliwą / oliwek / olejem roślinnym smalcem śmietaną / jogurtem / mlekiem ilość - ile łyżeczek / łyżek na porcję dla dziecka jesli dodatek śmietany / jogurtu / mleka, dopytać o zawartość tłuszczu dodatek natki pietruszki / koperku / szczypiorku dodatek mąki, zasmażki dodatek kostek rosołowych / przypraw typu vegeta / innych 		<ul style="list-style-type: none"> ile dziecko zjadło (szklanki) czy dziecko zjadło warzywa z zupy czy tylko wywar 			
Produkt gotowy (słoiczek): <ul style="list-style-type: none"> pełna nazwę produktu i nazwa firmy / producenta objętość słoiczka ile dziecko zjadło 	Zupa przygotowana sposobem domowym :														
<ul style="list-style-type: none"> receptura / skład / z czego gotowana: <ul style="list-style-type: none"> - z warzyw - z warzyw i mięsa - z mięsa - z mięsa z kością rodzaj mięsa (kurczak, indyk, cielęcina, wieprzowina, wołowina, królik) część mięsa (pierś, udko ze skórą/bez skóry, tuszka, szynka itp.) ile dziecko zjadło gotowanego mięsa (łyżka/łyżeczka); wędliny (liczba plasterków) rodzaj warzyw: mrożone / świeże 	Z czym podano: <ul style="list-style-type: none"> z makaronem z ryżem z kaszą z ziemniakami ilość w łyżkach / łyżeczkach dodatek jajka / żółtka 	Czym doprawiona: <ul style="list-style-type: none"> masłem / margaryną oliwą / oliwek / olejem roślinnym smalcem śmietaną / jogurtem / mlekiem ilość - ile łyżeczek / łyżek na porcję dla dziecka jesli dodatek śmietany / jogurtu / mleka, dopytać o zawartość tłuszczu dodatek natki pietruszki / koperku / szczypiorku dodatek mąki, zasmażki dodatek kostek rosołowych / przypraw typu vegeta / innych 													
<ul style="list-style-type: none"> ile dziecko zjadło (szklanki) czy dziecko zjadło warzywa z zupy czy tylko wywar 															

DATA							
Posiłek	Godzina	Czas trwania posiłku	Co dziecko jadło i w jakiej ilości? - Proszę podać orientacyjne wielkości porcji (szklanki, kromki, łyżki, itp.).				
Obiad	13.00	15 min.	II danie - ziemniaki z mięsem i warzywami				
			Uzupełnienie				
			<table border="1"> <tr> <td style="vertical-align: top;"> Produkt gotowy (stoiczek): <ul style="list-style-type: none"> • zapisać pełną nazwę produktu i nazwę firmy • objętość stoiczka • ile dziecko zjadło </td> <td style="vertical-align: top;"> Ziemniaki: <ul style="list-style-type: none"> • rodzaj ziemniaków, np. (młode, późne) • ile – sztuk, łyżeczek/ łyżek , sprawdzić gramaturę w Albumie Fotografii Produktów i Potraw • dodatek do ziemniaków – masła/oliwy z oliwek/ oleju roślinnego/smalcu, śmietany/jogurtu/mleka; ile łyżeczek, łyżek w porcji dla dziecka • jeśli dodatek śmietany/jogurtu/mleka, dopytać o % zawartości tłuszczu • dodatek natki pietruszki /koperku/ szczypiorku </td> <td style="vertical-align: top;"> Rodzaj mięsa: <ul style="list-style-type: none"> • z indyka, z kurcząt, cielęce, wieprzowe, wołowe – sprawdzić gramaturę w Albumie Fotografii Produktów i Potraw • sposób przygotowania mięsa - gotowane, duszone, pieczone, smażone • dodatek tłuszczu do mięsa: masło, margaryna, oliwa z oliwek, olej roślinny, smalec • jeśli drób proszę dopytać o część - udko, filet z piersi, skrzydełko - • jeśli kotlet smażony proszę dopytać o rodzaj zastosowanej panierki: bułka tarta, jajko, mąka pszenna </td> <td style="vertical-align: top;"> Jarzyńka, czyli warzywa gotowane: <ul style="list-style-type: none"> • rodzaj warzyw – świeże, mrożone • dopytać o rodzaj dodanego tłuszczu: masła / oliwy z oliwek / oleju roślinnego / smalcu, śmietany / jogurtu / mleka / zasmażki / majonezu; ile łyżeczek, łyżek • jeśli dodatek śmietany / jogurtu / mleka, dopytać o zawartość tłuszczu • dodatek natki pietruszki / koperku / szczypiorku Surówka / sałatka <ul style="list-style-type: none"> • jeśli surówka ze świeżych warzyw - podać jej skład; ilość – łyżki, łyżeczki • dodatek tłuszczu do surówki ze świeżych warzyw: oliwa z oliwek / olej roślinny / majonez / jogurt naturalny/śmietana; ile łyżeczek, łyżek do porcji dziecka • jeśli dodatek śmietany / jogurtu, dopytać o zawartość tłuszczu • dodatek natki pietruszki / koperku / szczypiorku </td> </tr> </table>	Produkt gotowy (stoiczek): <ul style="list-style-type: none"> • zapisać pełną nazwę produktu i nazwę firmy • objętość stoiczka • ile dziecko zjadło 	Ziemniaki: <ul style="list-style-type: none"> • rodzaj ziemniaków, np. (młode, późne) • ile – sztuk, łyżeczek/ łyżek , sprawdzić gramaturę w Albumie Fotografii Produktów i Potraw • dodatek do ziemniaków – masła/oliwy z oliwek/ oleju roślinnego/smalcu, śmietany/jogurtu/mleka; ile łyżeczek, łyżek w porcji dla dziecka • jeśli dodatek śmietany/jogurtu/mleka, dopytać o % zawartości tłuszczu • dodatek natki pietruszki /koperku/ szczypiorku 	Rodzaj mięsa: <ul style="list-style-type: none"> • z indyka, z kurcząt, cielęce, wieprzowe, wołowe – sprawdzić gramaturę w Albumie Fotografii Produktów i Potraw • sposób przygotowania mięsa - gotowane, duszone, pieczone, smażone • dodatek tłuszczu do mięsa: masło, margaryna, oliwa z oliwek, olej roślinny, smalec • jeśli drób proszę dopytać o część - udko, filet z piersi, skrzydełko - • jeśli kotlet smażony proszę dopytać o rodzaj zastosowanej panierki: bułka tarta, jajko, mąka pszenna 	Jarzyńka, czyli warzywa gotowane: <ul style="list-style-type: none"> • rodzaj warzyw – świeże, mrożone • dopytać o rodzaj dodanego tłuszczu: masła / oliwy z oliwek / oleju roślinnego / smalcu, śmietany / jogurtu / mleka / zasmażki / majonezu; ile łyżeczek, łyżek • jeśli dodatek śmietany / jogurtu / mleka, dopytać o zawartość tłuszczu • dodatek natki pietruszki / koperku / szczypiorku Surówka / sałatka <ul style="list-style-type: none"> • jeśli surówka ze świeżych warzyw - podać jej skład; ilość – łyżki, łyżeczki • dodatek tłuszczu do surówki ze świeżych warzyw: oliwa z oliwek / olej roślinny / majonez / jogurt naturalny/śmietana; ile łyżeczek, łyżek do porcji dziecka • jeśli dodatek śmietany / jogurtu, dopytać o zawartość tłuszczu • dodatek natki pietruszki / koperku / szczypiorku
Produkt gotowy (stoiczek): <ul style="list-style-type: none"> • zapisać pełną nazwę produktu i nazwę firmy • objętość stoiczka • ile dziecko zjadło 	Ziemniaki: <ul style="list-style-type: none"> • rodzaj ziemniaków, np. (młode, późne) • ile – sztuk, łyżeczek/ łyżek , sprawdzić gramaturę w Albumie Fotografii Produktów i Potraw • dodatek do ziemniaków – masła/oliwy z oliwek/ oleju roślinnego/smalcu, śmietany/jogurtu/mleka; ile łyżeczek, łyżek w porcji dla dziecka • jeśli dodatek śmietany/jogurtu/mleka, dopytać o % zawartości tłuszczu • dodatek natki pietruszki /koperku/ szczypiorku 	Rodzaj mięsa: <ul style="list-style-type: none"> • z indyka, z kurcząt, cielęce, wieprzowe, wołowe – sprawdzić gramaturę w Albumie Fotografii Produktów i Potraw • sposób przygotowania mięsa - gotowane, duszone, pieczone, smażone • dodatek tłuszczu do mięsa: masło, margaryna, oliwa z oliwek, olej roślinny, smalec • jeśli drób proszę dopytać o część - udko, filet z piersi, skrzydełko - • jeśli kotlet smażony proszę dopytać o rodzaj zastosowanej panierki: bułka tarta, jajko, mąka pszenna 	Jarzyńka, czyli warzywa gotowane: <ul style="list-style-type: none"> • rodzaj warzyw – świeże, mrożone • dopytać o rodzaj dodanego tłuszczu: masła / oliwy z oliwek / oleju roślinnego / smalcu, śmietany / jogurtu / mleka / zasmażki / majonezu; ile łyżeczek, łyżek • jeśli dodatek śmietany / jogurtu / mleka, dopytać o zawartość tłuszczu • dodatek natki pietruszki / koperku / szczypiorku Surówka / sałatka <ul style="list-style-type: none"> • jeśli surówka ze świeżych warzyw - podać jej skład; ilość – łyżki, łyżeczki • dodatek tłuszczu do surówki ze świeżych warzyw: oliwa z oliwek / olej roślinny / majonez / jogurt naturalny/śmietana; ile łyżeczek, łyżek do porcji dziecka • jeśli dodatek śmietany / jogurtu, dopytać o zawartość tłuszczu • dodatek natki pietruszki / koperku / szczypiorku 				

III.3. Przykład szczegółowego zapisu diety dziecka

Dzień 1: Proszę wpisać datę						
Posiłek (np. obiad, przekąska)	Godzi na	Czas trwania posiłku	Co dziecko jadło/pilo? Proszę wpisać najpierw danie np. jajecznica smażona na maśle, a następnie po kolei składniki: np. jajka, masło, cebula, chleb żytni	Marka	Orientacyjne wielkości porcji (szklanki, kromki, łyżki) lub gramy	Uzupełnienia WYPEŁNIA ANKIETER
Śniadanie 1	7:00	30 min	Danie: Jajecznica smażona na maśle z chlebem			
			Jaja kurze	-	2 małe	
			Masło	Masło extra	Pół dużej łyżki	
			Chleb pszenny (biały)	-	1 kromka wielkości dłoni	Sprawdzić z Albumem, podać gramaturę wskazaną przez matkę
			Masło do smarowania chleba	Masło extra	Pół łyżeczki	
			Herbata czarna	Lipton	Pół szklanki	
			Cukier do herbaty		2 płaskie łyżeczki	
Śniadanie 2	10:00	30 min	Danie: Musli z mlekiem	-		
			Musli z bananem i orzechami	Sante	3 duże płaskie łyżki	
			Mleko z kartonu UHT 3,2%	Łaciate	1 szklanka	
Picie	10:20	5 min	Herbatka owocowa z granulek	Nestle	2 łyżeczki	
			Woda do herbaty	-	1 szklanka	
Przekąska	11:00	5 min	Batonik zbożowy (nazwa handlowa)	HiPP	1/2 sztuki (13g)	
Obiad	13:00	1 h	Danie 1: Tradycyjny krupniczek drobiowy	Gerber	3/4 słoiczka (143g)	Cały słoik 190 g
			Danie 2: Kotlecik z indyka z kaszą gryczaną i warzywami			
			Kotlecik z indyka (panierowany smażony)	-	1 mała sztuka	Sprawdzić z Albumem, podać gramaturę wskazaną przez matkę
			Olej rzepakowy do smażenia	Kujawski	1 łyżeczka	
			Kasza gryczana (po ugotowaniu)	-	1,5 łyżki (30g)	
			Marchewka z groszkiem (po ugotowaniu)	Hortex	½ szklanki	
			Masło (do marchewki z groszkiem)	Masło extra	Pół łyżeczki	
			Surówka z kapusty kwaszonej		2 łyżeczki	
			Oliwa z oliwek extra vergine (do surówki)	Monini	½ łyżeczki	
			Kompot z truskawek z cukrem	-	½ szklanki	
Przekąska	15:00	5 min	Mus owocowy (brzoskwinia, jabłko, marchew, banan)	Kubuś 100%	½ opakowania (100g)	
Podwie- czorek	16:00	20 min	Danonek Mega (Pół na pół Jagoda-wanilia)	Danone	1,5 kubeczka (135g)	
Kolacja	19:00	15 min	Danie: Kaszka dla dzieci na mleku modyfikowanym		240 ml	
			Kaszka ryżowa o smaku jabłkowym	BoboVita	4 kopiaste łyżki	
			Bebilon Junior 3 z Pronutra	Nutricia	6 płaskie miarki	
			Woda źródlana niegazowana	Żywiec - zdrój	180 ml	
W nocy	23:00	4 min	Sok pomarańczowy	Cappy	½ szklanki	

Suplemen- tacja	15.00	--	Tran	Mollers	1 łyżeczka	
--------------------	-------	----	------	---------	------------	--

III.4 Przykłady błędnego wypełniania zapisów w dzienniczku

Zapis nieprawidłowy	Zapis prawidłowy		
	Co dziecko zjadło?	Marka	Orientacyjne wielkości
Jajko wiejskie na maśle, filiżanka kakao	Jajecznicza smażona (podajemy sposób przygotowania) na maśle, kakao jajko	-	Małe
	masło	Lurpak	1 łyżeczka
	kakao	Kubuś	2 łyżeczki
	Mleko 3,2% (podajemy zawartość tłuszczu)	-	150 ml
Zupa pomidorowa z ryżem	Zupa pomidorowa z ryżem: Zupa na wywarze z mięsa i warzyw (włoszczyzna, pomidory) – podajemy z czego zrobiona zupa	-	1 szklanka (250 ml)
	Śmietana 18% - podajemy zawartość tłuszczu	-	1 łyżeczka
	Ryż biały ugotowany	-	2 łyżki
Duszona pierś z indyka, ziemniaki, fasolka szparagowa, filiżanka soku pomarańczowego	duszona pierś z indyka	-	100 g/pół małej pojedynczej
	Ziemniaki młode		4 małe/100 g
	Fasolka szparagowa mrożona – podajemy czy świeże czy mrożone	Hortex	1 szklanka/80g
	Sok pomarańczowy	Cappy	150 ml
Jogurt + biszkopty, pół jabłka	Jogurt owocowy – podajemy bardziej precyzyjnie rodzaj produktu	Jogobella	1 opakowanie/125g
	Biszkopty	Petitki	2 sztuki
	Jabłko świeże bez skórki	-	Pół / 100g

Załącznik V

Nr Respondenta

Karta pomiarów antropometrycznych

Data

Wiek dziecka

Masa ciała

Pomiar 1 Pomiar 2 Pomiar 3

Sposób pomiaru:

- Waga niemowlęca
- Waga lekarska
- Dziecko ważone z matką na wadze wytarowanej
- Elektroniczna waga domowa
- Inne

Długość / wysokość ciała

Pomiar 1 Pomiar 2 Pomiar 3

Sposób pomiaru:

Dziecko mierzone w pozycji leżącej

- Liberometr
- Infantometr
- Centymetr
- Inne

Dziecko mierzone w pozycji stojącej

- Wysokościomierz w wadze lekarskiej
- Pomiar przy ścianie zgodnie z instrukcją (ważna pozycja głowy)
- Inne

Podpis osoby wykonującej pomiary

Pieczęć placówki, w której wykonano pomiary

.....

.....

**KOMISJA BIOETYCZNA
przy INSTYTUCIE MATKI I DZIECKA W WARSZAWIE
01-211 Warszawa, ul Kasprzaka 17a**

**Opinia nr 22/2016
Komisji Bioetycznej
przy Instytucie Matki i Dziecka w Warszawie
z dnia 11.05.2016 r.**

Na podstawie ustawy z dnia 05.12.1996 r. o *zawodzie lekarza* (DZ.U. 1997 r. nr 28, poz.152 ze zmianami), rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 11.05.1999 r. w *sprawie szczegółowych zasad powoływania i finansowania oraz trybu działania komisji bioetycznych* (Dz. U. z 1999 r. nr 47 poz. 480), zarządzenia Dyrektora Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie (nr 41/2015 z dnia 30.09.2015 r), *Deklaracji Helsińskiej* (Ethical for Medical Research Involving Human Subjects z 1964 r. z późniejszymi zmianami), *Zasad Prawidłowego Prowadzenia Badań Klinicznych* (Good Clinical Practice) oraz *Regulaminu Komisji Bioetycznej przy Instytucie Matki i Dziecka w Warszawie*, Komisja Bioetyczna przy Instytucie Matki i Dziecka w Warszawie na zebraniu w dniu 11.05.2016 r. zapoznała się ze zgłoszonym przez:

Dr hab. Halinę Weker
Zakład Żywienia
Instytut Matki i Dziecka
w/m

wnioskiem o wyrażenie opinii nt. realizacji projektu zamawianego „Kompleksowa ocena sposobu żywienia dzieci w wieku od 5 do 36 miesiąca życia – badanie ogólnopolskie 2016 rok” realizowanego we współpracy z Instytutem Pomnikiem Centrum Zdrowia Dziecka oraz Fundacją Nutricia.

Komisja zapoznała się ze złożonym wnioskiem zawierającym następujące załączniki:

- informacja nt. badania dla rodziców/opiekunów prawnych dziecka,
- formularz świadomej zgody rodziców/opiekunów prawnych dziecka na udział w badaniu i wykorzystanie wyników,
- ankieta,
- instrukcja wypełnienia dzienniczka żywieniowego.

Komisja wyraża zgodę na przeprowadzenie badania.

Powyższa decyzja wiąże wszystkie ośrodki zgłoszone do niniejszego badania.

Komisja działa zgodnie z zasadami ICH GCP.

Komisja Bioetyczna zastrzega sobie prawo do uzyskiwania informacji o:

- wszystkich zmianach w protokole mających wpływ na przebieg oraz na ocenę badania,
- powikłaniach i efektach niepożądanych oraz do uzyskania raportu końcowego,
- przyczynach przedwczesnego zakończenia badania.

Do opinii dołącza się wykaz osób biorących udział w głosowaniu.

Od niniejszej decyzji wnioskodawcy przysługuje odwołanie do Odwoławczej Komisji Bioetycznej przy Ministerstwie Zdrowia, za pośrednictwem Komisji Bioetycznej przy IMiD.

Tekst opinii został sporządzony w dwóch egzemplarzach, po jednym dla wnioskodawcy i Komisji Bioetycznej.

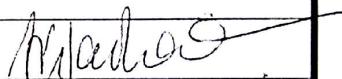
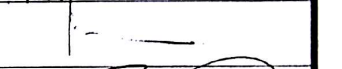

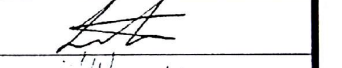
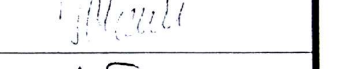
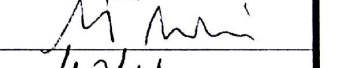

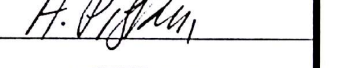
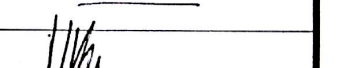
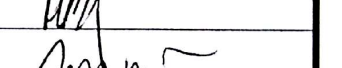
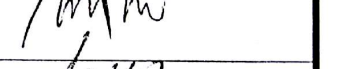
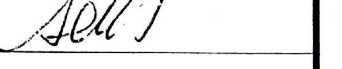

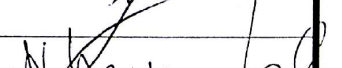
PRZEWODNICZĄCY
Komisji Bioetycznej
przy Instytucie Matki i Dziecka
*dr hab. n. med. prof. IMiD
Magdalena Rutkowska*

KOMISJA BIOETYCZNA
przy INSTYTUCIE MATKI I DZIECKA
 01-211 Warszawa, ul. Kasprzaka 11a

SKŁAD KOMISJI BIOETYCZNEJ PODEJMUJĄCEJ DECYZJĘ

Warszawa, dnia 11.05.2016 r.

Decyzja Komisji dotyczy wyrażenia zgody na realizację projektu zamawianego „Kompleksowa ocena sposobu żywienia dzieci w wieku od 5 do 36 miesiąca życia – badanie ogólnopolskie 2016 rok” realizowanego we współpracy z Instytutem Pomnikiem Centrum Zdrowia Dziecka oraz Fundacją Nutricia.

L.p.	Imię i nazwisko	Zawód	Podpis
1.	Dr hab. n. med. Anna Fijałkowska	lekarz	
2.	Prof. dr hab. n. med. Artur Jakimiuk	lekarz	
3.	Mgr Barbara Kaliwoda	pielęgniarka/socjolog	
4.	Prof. dr hab. n. med. Paweł Łuków	filozof/etyk	
5.	Dr hab. n. med. Joanna Mazur	socjolog/statystyk	
6.	Dr hab. n. med. Michał Milewski	biolog	
7.	Dr n. med. Ewa Obersztyn	lekarz	
8.	Dr n. wet. Andrzej Piekarczyk	farmakolog	
9.	Dr n. med. Paweł Piekarski	lekarz	
10.	Dr hab. n. med. Magdalena Rutkowska	lekarz	
11.	Dr n. med. Magdalena Rychłowska - Pruszyńska	lekarz	
12.	Dr hab. n. med. Dorota Sands	lekarz	
13.	Dr hab. n. med. Ewa Sawicka	lekarz	
14.	Prok. Małgorzata Szeroczyńska	prawnik	
15.	Ks. dr Sławomir Szczepaniak	duchowny	